DIRVA (THE FIELD)
LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio
MANAGING EDITOR—K. S. KARPIUS

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

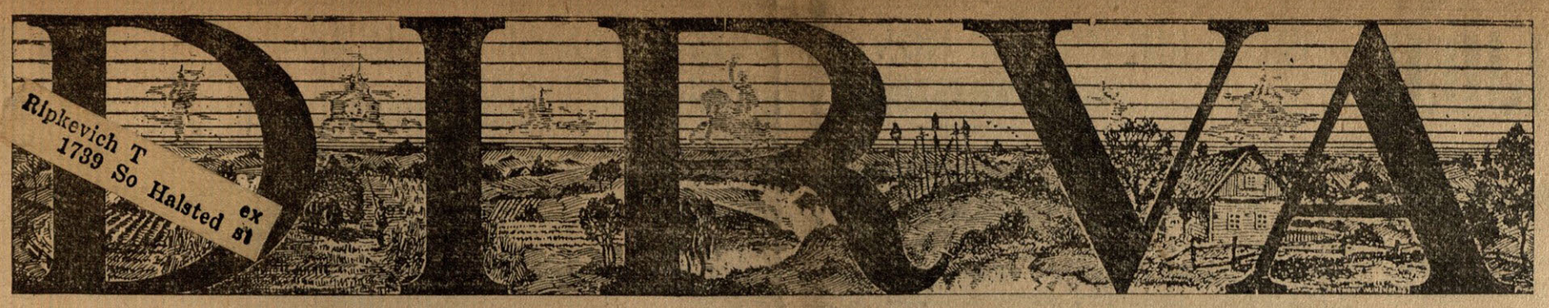

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Meksikoje $2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse $3.00
DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

No. 52 KAINA 5c. CLEVELAND, OHIO GRUODŽIO-DEC. 27. 1940 47 25-ti Metai (25th Year)

Vokiečiai Įvarė Sovietams Baimę

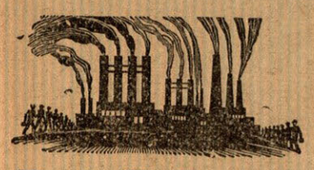

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Statys lėktuvų dirbtuvę. Omaha, Nebr. — Netoli čia bus tuoj statoma 10 milijonų dolarių vertės karišku bombanešių sustatymo dirbtuvė, kuri bus baigta bėgyje šešių mėnesių. Joje dirbs apie 4,500 darbininkų.

Dirbs karo reikmenims daryti įrankius. Automobilių išdirbystės gal but suspenduos išdirbimą 1942 modelių, o vietoje to turės imti kas ką galės gaminti, ypatingai mašinas ir įrankius reikalingus dirbimui orlaivių.

Valdžia stato ir statys kelias lėktuvų sustatymo dirbtuves, taip kad automobilių išdirbystėms reiks imtis dirbti mašinoms padargus ir įrankius (tools).

Stato dirbtuvę. Morgantown, W. Va. — Netoli čia statydinama karo tikslams amunicijos dirbtuvė, kuri turi pradėti dirbti bėgyje 10 mėnesių. Dirbtuvė kaštuos 15 milijonų dolarių, darbų ten gaus 3,500 darbininkų.

Baigė streiką. Seattle, Wash. — Medžio kirtėjai ir apdirbėjai baigė streiką po 10 savaičių nedirbimo. 14,000 darbininkų gryžo į darbus. Darbininkai gavo daugiau mokesties.

ANGLIJOJ vienoje siuvykloje tulas darbininkas dirbo taip smarkiai kad kiti siuvėjai net sustreikavo, norėdami sulaikyti tokį smarkų gaminimą, nes tas kenkia kitiems darbininkams kurie negali taip smarkiai dirbti.

Statys amunicijos dirbtuvę. Valdžia žada statyti TNT dirbtuvę prie Sandusky, Ohio. Ji kaštuos apie 10 ar 12 milijonų dolarių.

40 UŽMUŠTA. Kuboje laike audros užmušta 40 žmonių, ir šimtai sužeista.

NUŽUDĖ. Urbana, O.— Tulas Applegate, 44 m. amžiaus, apkaltinimas nužudymu savo netekėjusios dukters, 16 m. mergaitės, 5 mėnesių senumo kudikio. Jis prisipažino kudikį užroškinęs.

JAPONIJA, kaip nekurie sako, nori išvengti karo su Amerika. Kiti žinovai tikrina kad Vokiečiai gali išprovokuoti Japoniją stoti į karą prieš Suv. Valstijas, sutramdymui gelbėjimą Britanijai.

SAKO kad Vokiečių nazių bundistų narių esama sulindusių apie 2,000 į Suv. Valstijų kariuomenę.

PREZ. ROOSEVELT sakys kalbą per radio visai šaliai šį sekmadienį, Gruodžio 29 d., tarp 9:30 ir 10 vakare.

MASKVA PROTESTUOJA RUMANIJAI

Budapest, Vengrija, Gruodžio 27. — Sovietų Rusija persigandus Vokiečių siunčiamais 300,000 kareivių į Rumaniją, greituoju ėmė siųsti savo raudonasias kariuomenes prie Rumanijos sienos. Maskvos valdovai apimti nepaprastos baimės.

Vokiečiai per tris dienas nebombarduodami Anglijos, staiga metasi į Rytinę Europą.

* * *

Budapest, Vengrija, Gruodpio 26. — Didelė Vokiečių kariuomenė — 300,000 — vyrų — pasiųsta į Balkanus, su artilerija ir visais karui reikalingais pasiruošimais. Vokiečiai žygiuoja per Vengriją į Rumaniją.

Jau iš anksčiau Vokiečiai turi Rumanijoje 100,000 kariuomenės, taigi dabartinis nazių armijų žygiavimas į Balkanus nustebino ir kaip ką išgąsdino.

Diplomatiški šaltiniai spėja gal Vokiečiai mano pulti Turkiją ir Graikiją per Bulgariją, ar rengiasi atsilyginti su Sovietų Rusija už visą gerą kokį iki šiol Stalinas ir kiti Maskvos gizeliai Hitleriui padarė.

Rusija jau kelis kartus siuntė Rumanijai protestus prieš leidimą Vokiečių kariuomenių į savo teritoriją.

* * *

Atenai, Graikija, Gruodžio 25. — Britų lėktuvai netikėtai užpuolė Italų stovyklą pietinėje Albanijoje, Valoną, ir smarkiai apardė ir padegė. Graikai iki šiol tęsia savo laimėjimus prieš Italus, užimdami naujas vietas ir plotus, nors Italai deda pastangas laikytis.

Italų mušiuose su Graikais Albanijoje sužeista apie 45,000 Italų kareivių ir kiti tukstančiai nužudyta.

* * *

Londonas, Gruodžio 25. — Kalėdų dieną Vokiečiai padarė pertrauką ir nei vienas lėktuvas nebuvo pasiųstas Angliją užpulti. Londonas per šventę buvo linksmas ir ramus. Nesigirdėjo nei lėktuvų užimų, nei šautuvų tratenimo, nei bombų sprogimo.

Iš nekurių šaltinių pranešta kad Vokiečiai padarė dviejų dienų karo pertrauką, jeigu iš Anglų pusės nebus bandoma užpulti Vokietiją.

* * *

Londonas, Gruodžio 26. — Britai ėmėsi visu smarkumu pasiruošti apsaugai ir apsigynimui, tikėdami kad Vokiečiai padarę poros dienų paliaubas, gali staiga visu smarkumu pasikėsinti užpulti Britaniją per miglomis užklotą siaurą Anglų Kanalo vandenį.

* * *

Kairo, Egiptas, Gruodžio 26. — Britams atakuojant Italų miestą Bardia, Lybijoje, kur apie 20,000 Italų kareivių apsupta, Italų karo vadovybė deda visas pastangas naudojant lėktuvus paimti viršenybę prieš Britus ore.

* * *

Vichy, Prancuzija. — Kokie dalykai vyksta Prancuzijoje tiesiog neaišku. Yra žinių kad Prancuzų karo laivyno ministras turėjo slaptą pasimatymą su Hitleriu. Ministras Darlin skubiai nuvažiavo į Paryžių, kurį valdo Vokiečiai, Prancuzijos premjeras Petain sutinka su Vokietija bendradarbiauti ekonomiškai, bet nepriima nieko kas pažemintų Prancuzijos militarišką garbę.

* * *

Washington. — Britų karo reikmenų pirkimo komisijos pirmininkas Arthur B. Purvis pareiškia kad sekanti du ar trys mėnesiai Britanijai bus labai kritiški, bet, sako, Britanija nebus nugalėta nors Suv. Valstijos ir nesutiks duoti daugiau karo reikmenų, kaip Britai pageidauja.

British Pack a Blenheim Bomber

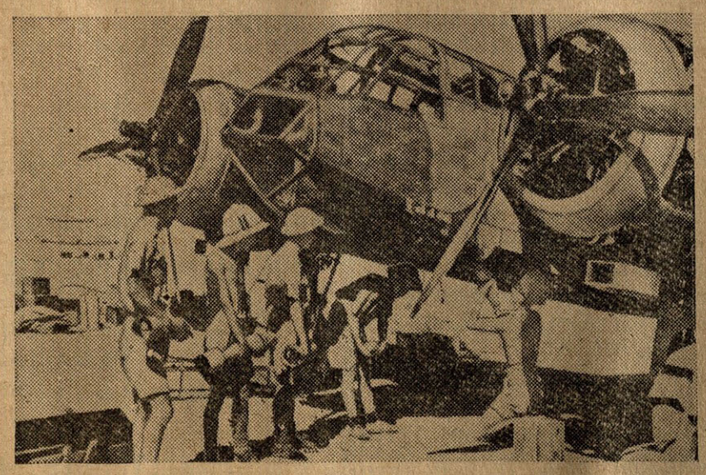

This scene, somewhere in Egypt, shows a ground crew packing a bomb bay of a Blenheim bomber with a cargo of death and destruction. Planes like this have been battering the Italian base of Bardia, a port and key Fascist base 15 miles inside of Libya, as the British blitzkrieg sweeps on in its counter-invasion of Italian Libya.

Šis vaizdas, kur nors Egipte, parodo Britų karo lėktuvus bombanešius išsiruošusius užpulti Italų karo stovyklą Bardia, Lybijoje, Afrikoje, kur Britai smarkiai muša Italus.

RAGINA IŠVYT MUSSOLINĮ

Londonas, Gruod. 23. — Britų premjeras Churchill kalbėjo per radio, ragindamas Italijos karalių atsikratyti Mussolinio, kuris įtraukė Italiją į karą, ir padaryti su Anglija taiką.

"Musų armijos plėšo jus Afrikoj ir sudraskys jusų imperiją į šmotus", pasakė Churchill, primindamas ir Graikų pasekmingą mušimą Italų Albanijoje.

Už poros dienų iš Romos išleista atsakymas į tai, pareiškiantis jog Italija "tęs karą visuose frontuose iki pergalės" ir kad Britų kurstymas neturįs reikšmės.

FAIRFAX PASKIRTAS ATSTOVU

Londonas. — Lordas Halifax paskirtas Britanijos ambasadorium į Washingtoną, vietoj mirusio ambasadoriaus Lothian.

Anthony Eden, Vokiečių priešas, užėmė Halifax'o vietą užsienių reikalų sekretoriaus.

Edin, kaip išrodo, pritaria palaikymui geresnio susipratimo su Rusija.

SUV. VALSTIJŲ valdininkai svarsto įvairius planus kaip Amerika galėtų kuodaugiausia duoti pagalbos Anglijai, persiunčiant ten įvairias karo reikmenis.

BRITANIJA TIKISI UŽPUOLIMO

Londonas, Gruodžio 24. Britų karo lėktuvai užpuolė ir bombardavo Vokiečių uostus ir punktus iš kurių Vokiečiai gali daryti pasikėsinimą veržtis į Britų salas.

Vokiečių komandierius Gen. von Brauchitsch kalbėdamas į nazių kareivius pareiškė kad jura gali apsaugot Angliją tik tol kol mums patinka. Tas surupino Britus.

Vokiečiai smarkiai bombardavo Liverpooli, Manchesterį ir kitus Anglijos punktus prieš Kalėdas.

SMIGLY PABĖGO. Rumanijoje buvęs suimtas ir patalpintas belaisvių stovykloje buvęs Lenkijos karo vadas Smigly-Rydz pabėgo, kartu su daugiau sulaikytų Lenkų karininkų.

Jis buvo suimtas kai Rumanija patyrė kad Smigly veikia šnipinėjimo darbą Britų naudai prieš Vokiečius.

BRITAI sako Afrikoj numušę 144 Italų karo lėktuvus šių dienų Britų užpuolime Italų Egipte ir Lybijoje.

SUOMIJOS prezidentas Kallio, po ligos mirė. Prezidentu liko Risto Ryti, kuris su Kallio vedė karą prieš užpuolikus Rusus.

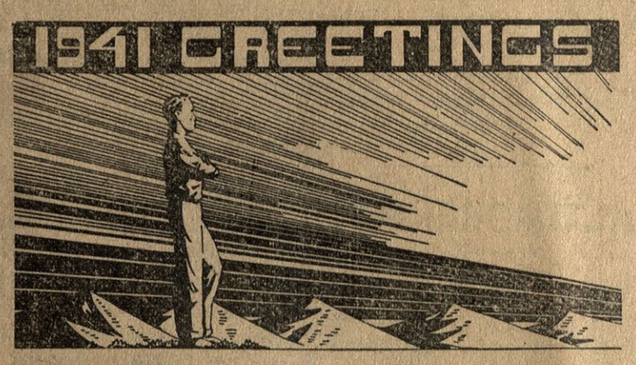

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS!

Dirvos Redakcija ir Administracija.

Commanders of Four U. S. Air Districts

The four major generals in command of the four air districts into which the United States has been divided are shown here. Top, left, Maj. Gen. B. K. Yount, commanding general of the Southeast air corps district. Top, right, Maj. Gen. John F. Curry (N. W. district); bottom, left, Maj. Gen. James Chaney, (N. E. district); bottom, right, Maj. Gen. Jacob Fickel (S. W. district.)

Keturi majorai generolai kuriems pavesta į keturias dalis paskirstytos Suv. Valstijų teritorijos oro komanda.

PER KALĖDAS ŽUVO 274 ŽMONĖS

Europoje per šias Kalėdas ir karo metu nežuvo tiek žmonių kiek Amerikoje žuvo visokiais nelaimingais atsitikimais. Per dvi Kalėdų dienas automobilių ir kitokiose nelaimėse užmušta 274 asmenys. Tarp tų 7 žmonės patys nusižudė.

Paskyrė Karo Gamybos Tvarkytojus

Prez. Roosevelt paskyrė komisiją iš keturių, kuri rupinsis ir žiurės kad šalies ginklavimo programas butų be jokių trukdymų vykinamas. Komisijos pirmininku paskirtas industrialistas Knudsen, Danas ateivis; jo padėjėju Sidney Hillman, kitas ateivis, Žydas iš Kauno, ir prie jų — Karo ir Laivyno sekretoriai.

POPIEŽIUS Gruodžio 24 d. pasiulė pokarinei Europai taikai palaikyti penkių punktų programą, ragindamas mesti neapikantą ir jiegą įvykdymui tiesos.

STALINUI šiomis dienomis sukako 61 metai amžiaus. Tas senis eina prie savo gyvenimo pabaigos.

ATEIVIAI GALI BUTI BAUDŽIAMI

Gruodžio 26 baigėsi ateiviams nepiliečiams registracija. Valdžia praneša kad neužsiregistravusiųjų laukia didelės pabaudos.

Be abejo liko dikčiai ir Lietuvių neužsiregistravusių, nes vis yra tokių kurie pavėluoja arba apsileidžia, ar net ir nežino kad reikėjo registruotis.

May Be New Envoy

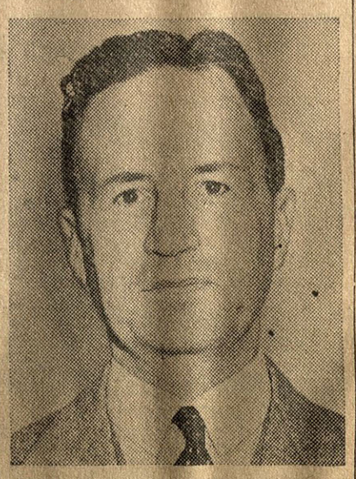

Norman Armour, U. S. ambassador to Argentina, who is reported being considered by President Roosevelt as a successor to Joseph P. Kennedy, as U. S. envoy to England.

Amerikos ambasadorius Argentinai, kuris manoma bus paskirtas į Anglija, vieton atsistatydinusio J. P. Kennedy.

IŠ LIETUVOS

VILNIAUS universitete atidaryta katedra žydų kalbai ir literaturai. Katedrai vadovauja žydų kalbininkas Prof. N. Priluckis.

•

PRANCUZIJOJE dar yra pasilikę nemaža Lietuvių, ypač darbininkų, kurie nemano gryžti į bolševikų okupuotą Lietuvą. Jų padėtis taip pat yra labai sunki, nes ir jiems, kaipo svetimšaliams, nelengva susirasti darbo, tuo labiau kad pačių Prancuzų yra daug bedarbių. Dalis Lietuvių gyvena Vokiečių okupuotoje Prancuzijos srityje.

•

ŠVEICARIJOJE niekad nebuvo daug Lietuvių. Kilus dabartiniam karui jų skaičius dar labiau sumažėjo, nes dalis gryžo tada dar laisvon Lietuvon. Daugiausia Lietuvių Šveicarijoje budavo studentų, kurie čia ėjo mokslus. Kitą Lietuvių grupę sudarydavo ligoniai, kurie gydėsi įvairiose sanatorijose. Jų dauguma, negalėdami gauti pinigų iš okupuotos Lietuvos, turėjo gryžti pavergton tėvynėn.

•

ŠVEICARIJOJE gyveno daugiau kaipo 60 Lietuvaičių vienuolių, kurių dalis dar eina mokslus Šveicariečių vienuolynų išlaikomose mokyklose (pedagogijos, ligonių slaugymo ir tt.).

•

ŠVEICARIJOS vyriausybė neturėdama jokių diplomatinių santikių su sovietų Rusija, ir nepripažindama Lietuvos valstybės okupacijos, nekliudo veikti ir Lietuvos Pasiuntinybei Berne. Lietuvos ministru Šveicarijoje yra Dr. Jurgis Šaulys, kurio vardas yra pasirašytas Lietuvos Nepriklausomybės akte. Jis per visą laiką turėjo dideles ir žymias vietas Lietuvos vyriausybėje ir buvo įgaliotu ministru keliose šalyse. Kurį laiką buvo Klaipėdoj gubernatorium.

•

OKUPACINEI sovietų kariuomenei ir GPU. šnipams užėmus visus geresnius butus, Kaune ypač vargingoje padėtyje atsidurė studentai. Studentai turi nakvoti universiteto ir Veterinarijos Akademijos kambariuose ir karidoriuose ant grindų. Studentai turi atsinešti kiekvienas savo patiesalus, kuriuos naktį išsitiesia gulėjimui, o dienai juos suverčia į bendrą kruvą. Studentai gyvena tiesiog urvinių žmonių primitiviškų gyvenimu.

•

LIETUVOJE prekyboje išnyko audeklai ir odos prekės, batai, laikrodžiai, paišeliai, rašomos plunksnos ir kt. Baltinių bei rubų, dargi pakulinių, nesą galima gauti nei už pinigus.

•

LIETUVOJE jau pritruko statybinės medegos. Norintieji tos medegos gauti pirkti turi registruoti savo prašymus tam tikrose įstaigose. Net pečiui taisyti ar statyti negalima pirkti plytų be užsiregistravimo.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

Piliečių Draugijos Vakaras

Lietuvių Piliečių Draugija rengia teatrą ir šokius sekmadienį, Gruodžio 29 d. Statys scenoje dvi komedijas: "Bobos Truputį Susipyko" ir "Bobutės Susipešė". Veikalą suvaidins Jaunieji Pittsburgho Draugijos artistai. Vakaras atsibus Lietuvių Piliečių salėje, 1723 Jane St., South Side. Pradžia 8 val. vakare.

Pittsburghiečiai prašomi nepamiršti atsilankyti į šį parengimą, turėsit daug juokų, o po perstatymo galėsit linksmai pasišokti. Įžanga 25c.

Jurgis Žilinskas.

Padarė Trafiko Saugumo Rekordą

Pittsburghas padarė nepaprastą rekordą trafiko nelaimių išvengime, kai per 23 dienas iki Gruodžio 21 d. neužmušta gatvėse automobiliais nei vienas žmogus, ir nei vienas automobilistas neužsimušė. Tuo budu nuo pradžios metų trafiko mirčių tebuvo 91 asmuo. Pernai visą metą užmušta buvo 93 asmenys. Pernai pirmas tris Gruodžio savaites užmušta buvo 15 asmenų, o šymet nei vieno.

Gruodžio 21 d. pasibaigė tas laimingas laikotarpis, kai tą dieną užmušta vienas 77 metų senukas einant skersai gatvę.

Negauna Darbininkų

Pennsylvanijos kelių statybos viršininkai praneša kad į kelių statymo darbus galėtų tuoj paimti 13,000 darbininkų jeigu WPA galėtų juos duoti. Iki šiol prie kelių dirba 42,000 WPA darbininkų, bet jų skaičius mažėja, delei darbininkų gryžimo atgal į savo senus darbus.

Sako, 6500 darbininkų galėtų buti pastatyta baigti dabar užvestus 822 kelių darbų projektus, ir kiti 6500 butų galima sunaudoti prie 145 projektų kurie nepradėti delei stokos darbininkų.

Daug Gryžo į Darbus

Pennsylvanijoje į dirbtuves pašaukta daugiau ir daugiau darbininkų, taip kad dabartiniu laiku dirba apie 990,000, kuriems savaitėje išmoka po apie 26 milijonus dolarių algomis.

Didžiausias pagerėjimas apsireiškė geležies ir plieno industrijoje, taip ir kituose didesniuose darbuose.

Nuo Vasario mėnesio, valstijos šelpiamųjų eilės sumažėjo 704,000 asmenimis. Duonpelniams gryžus į darbus, pasitraukė nuo šelpiamųjų sąrašų ir jų šeimos nariai.

PENNSYLVANIJA užima pirmenybę Amerikoje aluminumo išdirbime, ir kitų jo produktų. Suviršuje 7,000 darbininkų šioje valstijoje dirba prie aluminumo ir jo produktų gaminimo ir metuose gauna bendrai imant apie 8 miiljonus dolarių algomis.

Aluminum komerciniai naudojamas tik apie 40 metų, ir skaitosi prie vėliausia išrastų metalų. Jis tinkamas ir naudojamas įvairiems namų padargams gaminti, prie lėktuvų ir greitųjų traukinių išdirbimo, raštinių padargams ir tt.

SKAITYKIT
ir GARSINKITES

Lietuvių Naujienos — mėnesinis žurnalas, kaina tik $1. už du metus. (20)

'Lietuvių Naujienos'
332 N. 6th Street
Philadelphia, Pa.

PHILADELPHIA

DAININININKAS NEKRAŠAS TARP PHILADELPHIEČIŲ. Važiuojant iš Washingtono, B. Nekrašas, žinomas dainininkas, buvo sustojęs palankyti Philadelphiečius. Čia sustojo paviešėti Gruodžio 9 d. Jis Washingtone Gruodžio 7d. dainavo per radiją, o 8 d. dalyvavo ir dainavo Baltijos Amerikos Drjos koncerte, surengtame paminėjimui Latvių ir Suomių nacionalėms dienoms.

B. Nekrašas dabartiniu laiku yra apsigyvenęs Waterbury, Conn., kur dainuoja Lietuvių Vaizbos Buto radio programuose. **Plunksnos Vytis.**

BALTIMORE, MD.

"VAGIŲ BALIUS". Nepabaigę senųjų metų, Baltimorės Lietuviai pasiruošė jau naujų 1941 metų darbams.

Štai Lietuvių Moterų Piliečių Klubas rengia linksmą "vagių balių", sekmadienį, Sausio 19 d., Lietuvių salėje. Be to Baltimoriečiai turi suplanavę kitokių parengimų pradžioje metų ir toliau.

Dainos Draugija rengia savo 10 metų gyvavimo paminėjimą su banketu sekmadienį, 26 d. Sausio, taip pat Lietuvių salėje. **Koresp.**

AKRON, OHIO

LRKSA. 178 kuopa Gruodžio m. susirinkime išrinko 1941 metams valdybą iš šių: pirmininkas, ta pati, Veronika Žintelienė; padėjėju A. Bernotavičius; sekr. — J. Sebestinas, ižd. — V. Slesoraitis. Kadangi kuopa yra neskaitlinga nariais, J. Sebestinas atlieka protokolų ir finansų raštininko pareigas.

F. Jankauskio sunus Stasys susirgo, jam miesto ligoninėje padarė operaciją. Linkim greito pasveikimo.

Pas K. Kuprius lankėsi iš Detroito jo brolis Alfonsas Kupris.

A. Palionis su žmona lankėsi ukėje pas buvusį Arkonietį J. Noreiką. Noreika turi ukę palei Medina, Ohio.

SLA. 354 kuopos pastangomis Gruodžio 14 d. surengta J. Januškevičiui Lietuvos iflmų rodymas. Januškevičius čia yra buvęs daug kartų, bet šį kartą parodė daug įdomesnių Lietuvos vietų, parodė žymiai kulturišką Lietuvą. Čia gyvena daug Ukmergiečių, kurie buvo patenkinti matyti ir Ukmergės senus ir naujus vaizdus.

Trumpai pats Januškevičius kalbėjo, atsisveikino su Akroniečiais; sako, kacapai Lietuvą sunaikino, toliau nebus ką rodyti. **Kalnas.**

VISI KAIP VIENAS KOVON PRIEŠ IŠGAMAS MUSŲ TAUTOS PRIEŠUS IR JŲ PALAIKYTOJUS!

Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro Laiškas Biznieriams, Profesionalams, Visuomenei

Komunistinė plėga, su savų Lietuviškų komunistų išdavyste ir Maskvos raudonųjų armijų okupacija, į pusę metų pavertė musų tėvynę Lietuvą į skurdžių, bedalių, baudžiauninkų nelaimingą kraštą. Lietuvos industrija suparaližiuota, prekyba pasmaugta, ukininkystė linčiuojama, komercija su plačiu pasauliu, taip sekmingai išauginta, visiškai sugriauta. Per šešis mėnesius Lietuva liko tik skeletas tos smarkiai po pasaulinio karo kilusios valstybės.

Priedui to viso, musų pačių išgamos, Maskvos despotų viliojami prižadais, kuogreičiausia skubina musų tėvynę paversti Sovietų Rusijos provincija, įvedant visą maskolišką tvarką ir grudant Lietuviams svetimą, barbarišką kalbą.

Lietuvoje, kolei kas, nei mes nei patys Lietuvos žmonės negali nieko daryti savo padėties pagerinimui. Turim visi nešti kantriai tą smugį ir laukti laiko.

Bet čia Amerikoje — kur mes sudarome trečdalį musų tautos žmonių, kur musų dvasinė ir ekonominė jiega yra laisva, kur turime gausų demokratišką, rimtai išlavintą proto jiegų išteklių, mes galime ir privalome **visomis jiegomis kovoti su tuo kas yra komunistiška, nes tas yra pražutinga, nuodinga ir žalinga musų tautai, kaip lygiai ir musų naujai pasirinkti tėvynei, Amerikai.**

Mes visi — Amerikos Lietuvių patriotinė visuomenė, biznieriai ir profesionalai — privalome vyras į vyrą, kaip muras stoti į kovą už tai kas **reikalinga musų tėvynės Lietuvos laisvės atgavimui, prieš tai kas yra komunistiška ir nuodinga.**

Nuodai, musų tautos jiegas paraližuojanti, paeina iš musų savų Lietuviškų komunistų, kurie, per eilę metų troškę kad musų tėvynė Lietuva patektų į svetimas, raudono despotizmo rankas, to netikėtai sulaukę, rodo savo pamišusį džiaugsmą, ir savo pasitenkinimą išlieja į musų žmones pavidale protiškų nuodų, kuriais suparaližiavo dalį musų gerų Lietuvių.

Mes visi kaip vienas per visas kolonijas, per visas valstijas, per visą šalį kur tik yra Lietuvių, privalome užsidėti savo pareiga kovoti prieš komunizmą kaipo visuotiną nesąmonę, o dar labiau **privalome pasidaryti savo pareiga kovoti prieš visa tai kas yra komunistiška musų Lietuvių tarpe:**

1. Kovokime prieš komunistų laikraščius, jų agitatorius, prieš jų biznius kolonijose, ir visur kur tik galime bandykime skelbti kovą, užkirsti kelius jų plėgos plitimui.

2. Kovokime prieš tuos kurie remia komunistus, kurie iš komunistų nori bizni padaryti ir naudojasi jų laikraščiais ar kitokia jų parama.

Kiekvienas doras Lietuvis privalo atsisakyti remti komunistų spaudą, komunistų biznius, ir tokius musų biznierius ar profesionalus kurie kuomi nors prisideda prie palaikymo komunistų spaudos ir jų įstaigų ar biznių.

Tas ne žmogus kuris matydamas savo motiną kokio nedorėlio gėdinamą, nestos ją apginti!

Tas ne Lietuvis kas nesiims apginti, užtarti ir gelbėti savo tėvynę, savo gimtąją šalį nuo laukinių barbarų užpuolikų ir jiems parsidavusių jų agentų ir pakalikų, nežiurint kur jie butų ir kas jie butų, savi ar svetimi.

Diena iš dienos iš Lietuvos ėjo prastesnės ir prastesnės žinios apie tai kas dedasi Lietuvoje. Išsyk kaip kam išrodė nepatikėtinu ką okupantai ir komunistai daro, bet dabar tas viskas liko labai aišku — daugiau ir baisiau negu galėjom dasileisti!

Dabar, po šešių mėnesių nepaisymo, dvejojimo, pradėkim musų kovą prieš musų tėvynės ir musų tautos priešus — **iš pat pamatų, iš pat pažemių — nuo musų pačių išsigimėlių! Kaip greit apsidirbsim su jais taip greit palengvės mums kova ir toliau!**

Į darbą! Savas pas Savą — Lietuvis už Lietuvį, ir **į kovą prieš visus musų tautos išgamas, parsidavėlius! Tik tada mes kaipo Lietuviai busim vieningi ir galingi kada musų tarpe neliks nuodintojų, ardytojų!**

A. Liet. Ekonominio Centro Valdyba.

TRUMPOS ŽINUTĖS

(Iš Musų Laikraščių)

• **SO. BOSTON, Mass.** — Lietuvių Piliečių Draugijos susirinkime Adv. F. J. Bagočius pasiulė Lietuviškiems bolševikams nupirksiąs laivakortes į Sovietų Rusiją, jeigu atsiras norinčių važiuoti. Bet norinčių neatsiranda.

• **ROCKFORD, Ill.** — Laike komunistų redaktoriaus prakalbų buvo renkamos aukos, kurių surinkta net $6. O Sheboygan, Wis., jo prakalbose net $2. Mat, žmonės pradeda susiprasti ir neduoda pinigų penktakojams penimėms.

• **BROOKLYN, N. Y.** — Čia vieši rašytojas Antanas Vaičiulaitis, autorius veikalo "Valentina", Lietuvos pasiuntinybės sekretorius prie Vatikano. Rašytojas apsigyveno Marianapolio kolegijoje.

• **CHICAGO, Ill.** — Jaunas Lietuvis B. Vaičikonis išrado naują budą kaip iš geležies rudos lengviau ir daugiau geležies gauti.

• **SCRANTON, Pa.** — Gruodžio 15 d. rasti negyvi Jieva Gudiškienė, 70 metų, jos sunus Ignas, 45 m., ir kitas sunus 48 m. Vedama tyrinėjimas jų mirties priežasties.

• **CHICAGO, Ill.** — Stasys Kavaliauskas, 26 metų amžiaus, Chicagos plėšikų gaujos vadas, Gruodžio 18 d. nuteistas kalėjiman iki gyvos galvos. Buvo žiauriausias iš visos gaujos.

—Gruodžio 16 d. ginkluotas plėšikas atėmė iš A. Alešausko baldų krautuvės savininko $619 ir pasišalino. Apie savaitė pirm to iš tos krautuvės išvogta prekių už virš $3,000.

Dirva dabar yra pigiausias darbininko liuoslaikio draugas; platinkit ją tarp savų.

U. S. Releases Planes to Greece

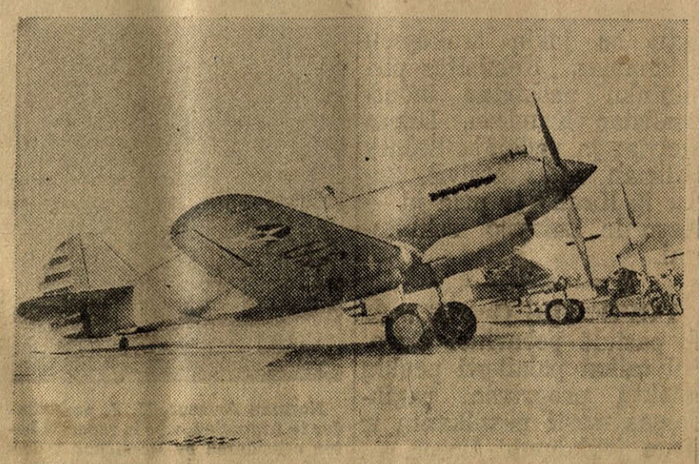

In a swift execution of aiding the nations fighting aggression, the United States government has released to Greece 30 P-40 pursuit planes, pictured above, for immediate delivery. The planes, rated by air experts in America as possessing greater speed, maneuverability and stamina than Italy's best, mount four wing-contained machine guns each.

Suv. Valstijos sutiko pervesti 30 greitųjų lėktuvų Graikijai, panaudojimui kare prieš Italus, kurie Graikų gerai mušami.

Told to Leave U. S.

Princess Stephanie Schillingfurst has been ordered expelled from the United States by the department of justice. She was once known as London's leading Nazi hostess.

Vokietė kunigaikštytė įsakyta apleisti Suv. Valstijas, del jos neaiškių tikslų šioje šalyje, kurie gali buti kenksmingi.

DARBAI EIS GERAI KOKĮ LAIKĄ

Kas toliau vėliau atsitiks nežinia, bet dabartiniu laiku per metą-kitą Amerikoje darbai ir bizniai kils, eis geryn. Kiekvienas pradės uždirbti daugiau negu uždirbdavo per keletą pastarų metų. Darbų kilimas eis tolyn iki pasieks viršunę per metus ar pusantrų metų, ir tai bus pasiekimas aukščiausio produktiviškumo kokį kada žmogaus istorija turėjo.

Amerikos šalies gynimo ir ginklavimo programos pereitą vasarą vos tik pradėtas. Valdžia praleido per Liepos, Rugpjučio ir Rugsėjo mėnesius 500 milijonų dolarių.

Spalių, Lapkričio ir Gruodžio mėnesiais valdžia paleido į darbą jau visą bilijoną dolarių.

1941 metų pirmą pusmetį į darbą išeis $3,500,000,000. Ir tas bus tiktai pradžia, nes nuo Liepos 1 d. 1941 metų prasidės didysis apsigynimo tikslams pinigų leidimas, apie 10 bilijonų dolarių.

Kiek darbai ir viskas padidės galima spręsti iš to kad šymet Lapkričio mėnesį šalies ginklavimui skirtų pinigų suma siekia $300,000,000, o apie vasarą 1941 metais sieks iki $700,000,000 ir didės iki pasieks pilną bilijoną dolarių.

Kuomet šie pinigai daugiausia eis tik į šalies gynimo paruošimą, jie persisunks į visus plyšius šalies prekybos ir darbų ir prives šaliai vėl laisvai sklaidomų pinigų erą, didesnę negu kada nors iki šiol ekonomistai sapnavo.

Vienatinis dalykas kuris tą galėtų sulaikyti tai Britų laimėjimas šio karo ir Vokiečių pralaimėjimas. Kokia nors kitokia taika Europoje nesumažins Amerikai reikalingumo ginkluotis.

Kas atsitiks po to kai baigsis pinigų leidimas, sunku pasakyti, tačiau ateina geresni laikai ir darbo žmonės turės progą vėl pajusti geresnį gyvenimą.

•PORTLAND cementas nekurių bendrinamas su Portland, Me., arba Portland, Ore., ar net su kitais tuo vardu miestais Amerikoje. Bet gi tas pavadinimas paeina nuo Portland akmens Didžiojoj Britanijoj. Visi cementai turi prisitaikyti tam akmeniui, tinkamam cementui, ir tada gali vadintis "Portland" cementu.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

DEGESIENĖ Rožė, 59 metų, mirė Lapkričio 24, Clevelande. — Rudžionių k., Alytaus par. Amerikoje išgyveno 36 metus.

DIDŽIUNIENĖ Marė, 56 m., mirė Gruodžio 14 d., Clevelande. Gimus Manooka, Pa. Po tėvais Lesinskaitė.

MONTVILA Juozas, 63 metų, mirė Gruodžio 10 d., Clevelande. Paėjo iš Lietuvos.

JUŠKA Alekas, 63 m., mirė Lapkričio 14, Cleveland, O. — Pranckų k., Plokščių p., Šakių ap.

RUTKUS Matas, 49 metų, mirė Gruodžio 6, Baltimore, Md. —Butėnų k., Laukuvos v., Šiaulių ap. Amerikoj išgyveno 29 metus.

LEVEIKA Juozas, 60 m., mirė Gruodžio 2, Chicagoje. — Šiaulių ap., Skaisgirių par., Lankaičių k. Amerikoj išgyveno 37 metus.

KLIMAITIENĖ Elzbietė, pusamžė, mirė Gruodžio 1, Chicagoje. — Panevėžio apsk., Druskavos par., Likėnų km. Amerikoje išgyveno 31 m.

ANTANAITIENĖ Paulina, pusės amžiaus, mirė Lapkričio 30, Chicagoje. Amerikoj išgyveno 37 metus.

SAROČKA Vincas, 27 m., mirė Gruodžio 3, Chicagoje. Gimęs Scranton, Pa.

ARBOČIUS Ignas, mirė Spalių 25, Lawrence, Mass. Amerikoje išgyveno 35 metus.

DANIELKUS Jonas, 80 metų, mirė Gruodžio 4, Chicagoje. — Tauragės ap., Šilalės p., Pakašės k. Amerikoj išgyveno 35 metus.

ORCHIN Marcelė (Smardakaitė), pusamžė, mirė Gruodžio 4, Chicagoj. — Raseinių ap., Bertašiškių k. Amerikoj išgyveno 38 metus.

KIBILDIENĖ J., 60 metų, mirė Lapkr. 26, Plymouth, Pa. Amerikoj išgyveno 40 metų.

PARALIS A., 25 metų, mirė Lapkričio 27, Pringle, Pa.

TAMULIONIENĖ Ev., mirė 30 Lapkričio, Pittston, Pa.

MIELKUS Vincas, mirė Lapkričio 30, Kingston, Pa. Amerikoje išgyveno 30 metų.

SAKALAUSKAS Jurgis, mirė Lapk. 13, Elizabeth, N. J.

OŽELIENĖ Elzbieta, mirė 15 Lapkričio, Philadelphia, Pa

KARDOKAS Pranas, mirė 10 Lapkričio, Mt. Carmel, Pa.

VENSKUNAS Steponas, mirė Lapkr. 16, Wilson, Pa.

ULINSKAS Jurgis, mirė Lapkričio 9, Springfield, Ill.

BRIDICKAS J., mirė Lapkričio mėn., Baltimore, Md.

DAUPARIENĖ Marė (Valančiutė), pusamžė, mirė Gruodžio 4, Chicagoje. — Rudaminos p., Alvariškių k. Amerikoje išgyveno 33 m.

GRIŠKEVIČIENĖ Marė, mirė Lapkričio 21, Philadelphia, Pa.

URBONAS Kazys, 72 m., mirė Gruodžio mėn., New Britain, Conn. Amerikoje išgyveno 45 metus.

NEIMANIENĖ Elzbieta, mirė Lapkričio 26, New Britain, Conn. — Lazdijų par. Amerikoje išgyveno 37 m.

MONKEVIČIUS Izidorius, 59 metų, mirė Rugp. 16, Oregon City, Ore. — Telšių ap., Meleikų k.

AUKŠTIKALNIENĖ Teofilė, 65 metų, mirė Gruodžio 3, So. Boston, Mass.

KAZAKEVIČIENĖ Elzbieta, mirė Lapkričio mėn., Baltimore, Md.

JUODIS Jonas, 43 metų, mirė Lapkričio 30, Brooklyn, N.Y.

KATKAUSKIENĖ Marė, mirė Gruodžio 7, Pittston, Pa.

VISOCKIENĖ Veronika, mirė Gruodžio 2, Braddock, Pa.

MARCINKEVIČIUS Antanas, mirė Lapkr. 10, Schenectady, N. Y. — Beržinikų par., Žagarų k. Amerikoje išgyveno 30 metų.

BARŠTIS Simanas, mirė Lapkričio 26, Wilmerding, Pa.

OŠKINIENĖ Rožė, 68 m., mirė Gruodžio 5, So. Boston, Mass. — Punsko par. Amerikoje išgyveno 50 metų.

JUOZAITIS Petras, pusamžis, mirė Gruodžio 5, Chicagoje. — Panevėžio ap. Klovainių par., Laipuškos k.

MASILIUNAS Mykolas, pusamžis, mirė Gruodžio 5, Chicagoje. — Panevėžio apskr., Ramygalos p., Karvelių km. Amerikoje išgyveno 30 m.

BALTAKIENĖ Marcijona (Girdaitė), pusamžė, mirė Gruodžio 6, Chicagoje. — Tauragės ap., Laukuvos p., Girinikų k. Amerikoje išgyveno 27 m.

DARGIS Katrina, mirė Gruodžio 5, Gary, Ind.

KLIVINSKAS Frank, pusamžis, mirė Gruodžio m., Chicagoje. — Raseinių ap., Čekiškės p. Amerikoje išgyveno 28 metus.

DRANGINIENĖ Marė, 39 m., mirė Lapkr. 28, Ann Arbor, Mich.

BERNOTAS Antanas, 68 m., mirė Gruodžio 4, Worcester, Mass.

DRESS SUIT RENTAL CO.
KAM PIRKTI — IŠSINUOMOKIT PAS MUS
tiktai tai dienai kada reikia.
Nuomojam: Full Dress, Tuxedo Cutaway Vyriškus Siutus
235 The Old Arcade
Elecatorius į antrą aukštą.
MA. 5856 (2) Cleveland
GEO. H. SCHWANE, Mgs.

J. A. Urbonas
"Dirvos" Agentas Daytone
534 Michigan Av. Dayton, O

NAUJOS ŽAVINGOS SPALVOS
NAUJAS GROŽIS
Tikram pasitenkinimui.
Dažykit Langų Užtiesalus,
Namų Liniinius, Drabužius
su
Tablet po 10c
DYE-ANA
TINT & DYE tablets
Visose vaistinėse
(Trade Mark)
Puikios ECRU, CREAM, GOLD, specialiai LANGŲ TIESALAMS, ir 27 kitos puikios spalvos, visos švariose, lengvai naudojamose tablet formose. BANDYK DYE-ANA DABAR. Jei jusų pardavėjai neturi, užsisakykit tiesiog iš musų. Pažymėt kokią spalvą norit. Persiuntimą mes apmokam.
DYE-ANA DYES, Inc.
2944-46 W. Lake St. Chicago, U.S.A.

Nikodemas A. Wilkelis
Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALSAMUOTOJAS
6522 Superior Ave. HEnderson 9292
The Wilkelis Furniture Co.
Rakandų Krautuvė
6307-11 Superior Ave. ENdicott 2343
Naujas Puikus Lietuviškas Rekordas
"Spudos Baliaus Valcas" ir "Tykiai Nemunėlis Teka"
Įdainavo Chicagos Pirmyn Choras. Kaina $1.00.

Gerb.

SPRAGILAS

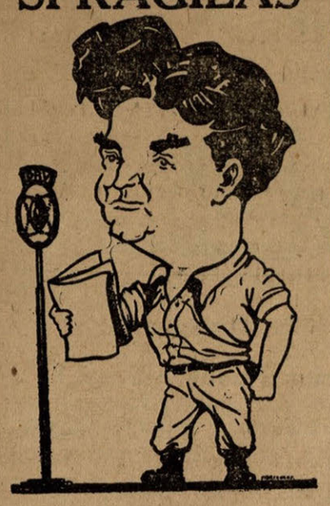

TETULĖ NORI LINKSMAI PAGYVENTI

Kalėdoms praėjus, nueinu su savo gerb. Šonkauliu į Lietuvių salę penktadienio vakare į Klubo vakaruškas. Per adventą porą sykių buvau, mačiau kaip daug mažiau žmonių atsilanko, mat, nebuna muzikos ir šokių. Dabar vėl, po adventų, klube muzika skamba, poros šoka, įkaitusios, senių diedų net kulnai aukščiau kelių kyla, o bobelių andarokai tik laksto, dulkes suka.

Ugi žiuriu ir matau: susikibus su vienu pliku senberniu, šoka polką mano gerb. Tetulė.

Pasibaigė muzika, sustojo šokikai, ir Tetulė pamačius mus atbėga pasveikint.

— Meri Krismų, vaikeliai, Meri Krismų! — sako ji.

—Dėkui, tetule, to paties linkime ir tau. Bet kur tetulė buvai prieš Kalėdas, kada mudu per du vakaru buvom atsilankę į jusų namus, atnešėm ir Kalėdų dovanų, ir abu vakaru neradom namie? — sakau aš.

— A? Sakot buvot atsilankę? Nežinojau kad ateisit, — sako ji.

—Taip. Atėjom jus pasveikint su Kalėdomis, o nei vieno neradom namie, — sako mano šonkaulis.

— Žinot, vaikeliai, mano diedas dirba dabar naktimis, o aš, aš buvau išėjus ant bingo, — sako ji.

— Ant bingo? Kas vakaras? Net ir Kučių vakare? — sakau aš.

— Na tai kas, vaikeli, išlaimėt tukstantį dolarių gerai ir Kučių vakare, — sako ji.

— Na o ar išlaimėjai, tetule? — sako mano šonkaulis.

— Ką ten išlaimėsi. Aš tik taip sakau. Ale vistiek kiti išlaimi, tai rodos ir aš turėsiu progą kada nors. Atsimeni, aną sykį išlaimėjau du šimtu dolarių, — sako ji.

— O kiek per tą visą laiką tetulė sukišai tiems gembleriams? Ar apskaičiuoji tą? — sakau aš.

— Tai ką ten, vaikeli, paaukauju porą ar tris dolarius į vakarą, diedas gerai uždirba; o jeigu neišlaimiu nieko tai eina ant naudos bažnyčiai, — sako ji.

— Tetule, aš tau pasakysiu kaip geras krikščionis, tos bingiškos gemblerystės nuves stačiai į pragarą kunigus ir jus visus kurie tokiu nedoru budu norit pasipinigauti, — sakau aš.

— Vaikeli, jeigu kunigai pavelina, ir bažnyčiose tą daro tai aš mislinu ir grieko nėra, — sako ji.

— Gali manyt kaip nori, bet gerai žinai kad įstatymai draudžia bingo gemblerystes visur kitur, tiktai kunigai pasinaudoja savo tikybiška priedanga ir per visą miestą savaitės begiu bažnyčiose padaroma šimtų tukstančių dolarių gembleriavimo apivarta. Ar tai taip Kristus mokino? Pats Kristus vaikė iš maldnamio pirklius ir gemblerius, kai ant žemės vaikščiojo. Jis tą padarytų ir dabar, jeigu ant žemės ateitų, — sakau aš.

— Ką tu, vaikeli, gali sudraust, ką kunigai nori tą ir daro. Verčiau pakalbėkim kaip praleidot Kalėdas, — sako ji.

— Mudu, neradę jusų namie du vakaru prieš Kalėdas, daugiau ir nėjom, turėjom kitas gimines aplankyt per Kalėdas. O kaip tetulė su dėde šventėt? — sakau aš.

— Nieko tokio, vaikeli. Senam rodos ir Kalėdos nėra tokios svarbios kaip budavo vaikais esant. Diedas turėjo dirbt, tai aš viena prasėdėjau namie, — sako ji.

— Nei ant bingo niekur nėjai? — sakau aš.

— Gana erzint mane, vaikeli, su tuo bingo; žinai kad per tokią vožną šventę jokia bažnyčia bingo nerengia, — sako ji.

— Iš šį vakarą juk yra bingo, kaip tai kad tetulė čia atėjai? — sakau aš.

— Jau buvau, ten pasibaigė, atėjau čia pasišokt. Per adventą taip dasibodėjo, reikia pasilinksmint dabar, — sako ji.

— Tetulė turbut turi drutas kojas kad gali šokt ir nepailsti. Aš pašokus tuoj pavargstu, o jaunesnė už tave, — sako mano šonkaulis.

— Ir tu, vaikeli, kai busi mano metų, šoksi kaip padukus. Kas man dabar rupi. Vaikai užauginti išėjo savo keliais, diedas nenori niekur eit, kai ir nedirba. Reikia atsilygint už jaunystėj varge praleistas dienas, ba tik sykį žmogus ant svieto gyveni, — sako ji.

— Labai gerai kad nors į senatvę Lietuviai įsitaisė tokią vietą kur visi seni pažystami gali sueit pasilinksmint. Nors pažintis atnaujina, pasišoka, praleidžia vakarą su savais žmonėmis. Jeigu ne šis klubas, visi Lietuviai išsiskirstytų po svetimus kampus, nei nežinotų katras dar gyvas, kurio jau nėra, — sako mano šonkaulis.

— Tik kad ne visi padlos Lietuviai supranta kad reikia čia ateit, arba lankyt savo Lietuviškas vietas. Daugybė sulindę į kokias Žydiškas, Lenkiškas, ar Vokiškas užeigas smirsta. Ateitų, užsimokėtų į klubą 60 centų, ir galėtų čia visą metą lankytis, — sako ji.

— Tetulė, kaip matau, pasidarei gera Lietuvių salės ir klubo rėmėja. Taip ir reikia, — sakau aš.

— Ugi matai, Dirva vis rašo "Savas pas Savą — Lietuvis už Lietuvį'. Tegul ti visi Lietuviai taip daro, — sako ji.

— O į Dirvos Naujų Metų balių atsilankysi? — paklausė mano šonkaulis.

— Šiur, vaikeli, aš jau ir tikietą turiu, — sako ji.

Muzikantai užtraukė kokį ten "patrepsinį" ir tetulę vėl išvedė jos senas pažystamas šokti.

Gerb. Tetulė.

MUILAS Lietuvoje, kaip ir Rusijoje, pasidarė retenybė.

Released by Nazis

Mrs. E. Deegan, U. S. embassy clerk in Paris, who was held by Nazis and later released. It is thought she was accused of aiding British officers escape from France.

Ši Amerikietė, S. V. ambasados tarnautoja Paryžiuje, buvo Vokiečių suimta įtarimu kad gelbėjo pabėgti Britų karininkams iš Prancuzijos. Dabar paliuosuota.

PRADŽIA VASAROS - DABAR

Tikėkit arba ne, bet astronomiškai imant, dabar, šiomis dienomis, kai pasibaigė trumpėti dienos ir jos pradėjo eiti ilgyn, buvo tikroji vasaros pradžia.

Nuo Birželio 22-23 dienos, naktys darėsi ilgesnės, dienos trumpėjo, ir tada buvo pradžia žiemos. Dienos gaudamos mažiau saulės šviesos, nepajiegia išlaikyti reikalingo šiltumo, ir oras atvėsta ir pagaliau atšala. Bet tas atšalimas prasideda nuo Birželio pabaigos, nors po to dar per tris mėnesius buna šilta. Mat, atšalimas neįvyksta staigus, ir per tą laiką dar dienos trumpėdamos tik minutomis, šilumos gauna gana orui sušildyti. Tokiu budu oras buna šiltas per tuos tris mėnesius, iki dienos skirtumas tarp Birželio ir Rugsėjo pasidaro trumpesnis jau valanda-kita. Po Rugsėjo 21 dienos, kada susilygina diena su naktimi ir naktys ilgėja, tada musų dalis žemės negauna jau reikalingo kiekio šilumos, naktimis oras atšala labiau, ir taip palengva užslenka žiema.

Bet nuo Gruodžio 21, naktys vėl ima trumpėti, dienos ilgėti, ir taip tęsiasi iki Birželio pabaigai.

Šiuo laiku betgi dienos vis dar buna trumpesnės negu naktys, iki Kovo 21-22 d., todel žemė negauna gana saulės spindulių, ir oras buna šaltas.

Aukščiau nuo žemės oras buna šaltas dieną, naktį, žiemą ir vasarą, tą gerai žinot iš to kad lakunai kurie keliasi aukštai į orą, vasaros metu darydami aukštumo rekordus, apsivelka labai šiltai.

Vasarą, nors saulė šviečia ilgai, bet ji nesušildo aukštytinio oro. Saulės spinduliai ore neturi reikšmės, iki jie neatsimuša į ką nors. Kaip tik jie pasiekia žemę, tuoj šildo žemę, tirpdo ledus, įkaitina akmenis. Nuo tų įkaitimų apačioje, apšyla apatinis oras, kurie turi savyje vandens garų, ir ta tai šiluma palaiko žemę šiltą.

Prie to dar, vasarą saulė buna maždaug tiesiai virš musų galvų, tada ir saulės spinduliai tiesiog mušdami duoda daugiau karščio. Žiemos metu, kaip žinote, saulė yra toli pietuose, žemai, ir jos spinduliai pasiekia musų žemės sritis pažulniai, nuo jų mažai kas teįkaista, nors virgi įšyla, kaip patys esam patyrę, nes sienos, akmenys įšyla prieš saulę pabuvę keletą valandų net šaltu žiemos oru, ir tankiai jaučiam saulės šilumą kuproje net per storiausius kailinius, jeigu diena buna saulėta.

Nuo dabar dienos eina ilgyn ir tai yra pati pradžia įžangos į vasarą. **Pusastronomis.**

•SAUSIO mėn. iš Clevelando į Amerikos kariuomenę bus paimta 1,500 vyrų, sulyg priverstinos tarnybos akto.

DAUGIAU RUPESNIO LIETUVOS TREMTINIAMS

NUKENTĖJUSIEMS NUO MUSŲ TĖVYNĖS LAISVĖS SMAUGIKŲ

Amerikos Lietuvių spaudoje pasirodė pabėgėlių iš Lietuvos ir nužudytų žmonių sąrašas. Tai ankstyvas vaisius Rusų bolševikų okupacijos Lietuvoje; tai aukos G. P. U. (komunistų šnipų) teroro, kuriam talkininkauja tik vienas-kitas vietinis Lietuvis prijaukintas sovietiškų valdininkų vaišėmis arba pramokęs šio amato belangėje.

Bet pabėgėlių pavadinimas tiems Lietuvą apleisti turėjusiems žmonėms netinka. Pabėgėlis ar išbėgėlis paprastai reiškia asmenį apleidusį savo nuolatinę gyvenamą vietą ar net savo kraštą laisvu noru. Sąrašuose išvardyti asmenys (toli ne visi teišvardyti) todel nėra pabėgėliai, bet yra greičiau tremtiniai, nes komunistų valdžios žiaurumas juos privertė pasišalinti ar pasirinkti kančių ar mirties rytojų. Pats **pasišalinimo ar pabėgimo faktas** prie tokių sąlygų yra **protestas prieš Lietuvos klastingą okupaciją,** prieš komunistinės valdžios klesinį kerštą, betvarkę ir nesąmonę, kas bolševikų yra vadinama "raudonasis rojus".

Už pasišalinimą iš bolševikiško rojaus baudžiama turto atėmimu, kalėjimais neišskiriant bileto į senai girdėtą Sibirą. Pabėgėliai tai žinojo, o visgi bėgo, nors svetur jų niekas nelaukė. Todel **tie musų "pabėgėliai" yra ne tik herojiški protestantai, bet drauge yra ir tikros aukos to despotiško komunistinio režimo,** kurį prievarta užnėrė Lietuvai ant koklo nepaisant Justo Paleckio, Liudo "Padleckio" ir parinktų raudonukų "seimo" privalomos kooperacijos.

Norinčių pabėgti buvo 95% Lietuvos gyventojų, tik jų pabėgimas buvo bendrai imant fiziškai neįmanomas. Tremtinių herojų tarpe matome pirmąjį Lietuvos pilietį Antaną Smetoną, Lietuvos Prezidentą, buvusį Ministrą Pirmininką ir Finansų Ministrą Ernestą Galvanauską, burį Lietuvos inteligentijos ir keletą Lietuvos saugumo valdininkų, kurie dabojo kraštą nuo penktakojų.

Daugiau pagarbos ir atidos tiems didvyriškiems protestantams, kurių tarpe yra taipgi moterų ir mažų vaikų. Ne pabėgėliais juos vadinkime, bet Lietuvos užgrobimo protestantais, Lietuvos Nepriklausomybės draugais-kovotojais, Rusų raudonojo imperializmo aukomis, Antrojo Pasaulinio Karo Lietuviškais tremtiniais. Nors retkarčiais pagalvokime kaip jiems einasi svetur ir bukime pasiryžę jiems pagelbėti ypač akivaizdoje žiemos šalčių. Neišsisukinėkime nežinojimu kam auką įteikti: aukos siųstinos Lietuvos Legacijai Washingtone ir Lietuvos Konsulams Chicagoje ir New Yorke; bet ir visos patriotinės Amerikos Lietuvių organizacijos aukas priims; visos piniginės aukos tikrai pasieks musų brangius tautiečius nukentėjusius nuo molotovščinos, ar kaip Paleckis sako, nuo "Stalino saulės", kuri nei šviečia, nei šildo.

A. L.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS ŽINIOS

LIETUVOJE gyveną Vokietautybės Lietuvos ir Vokietijos piliečiai nebuvo grąžinami į Vokietiją, kaip tai buvo padaryta Latvijoje ir Estijoje. Pasikeitus padėčiai Lietuvoje, Vokiečių "Kulturverbando" nariai tikisi specialiu Vokietijos - Sovietų susitarimu busią galimybės išsikelti iš Sovietų 'rojaus' Lietuvoje į Vokietiją.

KAUNO komunistai Versalio restaurane sumušė asmenis kalbėjusius tarp savęs Vokiškai.

P. MAŠIOTUI, Aušrininkui, buvusiam Švietimo Ministrui, daugelio vaikų literaturos knygelių autoriui, mirus, sovietai jam pagerbti suruošė laidotuves valstybės lėšomis. Pastebėtina kad atvykus į Kauną raudonajai armijai jo butas nuosavame name buvo rekvizuotas, jis turėjo jį apleisti ir mirti nesavame name. Tame pačiame name rekzivuotas ir buvusio Užsienių Reikalų Ministro p. Urbšio butas.

ANT NEMUNO kranto apie Skirsnemunę Jurbarko pusėje Sovietai stato karinį aerodromą.

JURGIS SAVICKIS, buvęs įgaliotas ministras Skandinavijos valstybėms, vėliau Rygoje, ir pastaru metu prie Tautų Sąjungos, pašlijus sveikatai gyvena Prancuzų Rivieroje.

Okupavus Sovietams Lietuvą jis paliko be darbo ir be pensijos senatvėje ir ligoje.

PIRMAME bankininkų susirinkime, prie Paleckio vyriausybės, įvykusiame Lietuvos Banko patalpose Kaune, po susirinkimo vienas žymus Kaune bankininkas pasiulė sugiedoti Lietuvos Himną. Himnas buvo sugiedotas, bet pasiuliusis jį sugiedoti asmuo tapo areštuotas.

SOVIETŲ Rusijos kariuomenė Lietuvoje tiek skaitlinga kad nesutelpa kareivinėse. Jos esą daug miškuose. Tokie miškai saugojami ir pašaliečiai neįleidžiami.

KRĖVĖ - Mickevičius, buvęs Paleckio užsienių reikalų ministras, laikomas namų arešte.

HARBINE, Maudžuri j o j e, Lietuvos konsulatas tebeveikia. Konsulu yra Dr. Jatulis.

JULIUS SMETONA, Respublikos Prezidento Smetonos sunus, gydosi akių klinikoje Davose, Šveicarijoje.

LIETUVOJE mokytojams ir darbininkams algos padidinta 40 nuoš. Bet maisto produktai pabrango 250-300 nuoš., gi maisto didelė stoka ir to paties tenka eilėse ilgai laukti.

ADV. R. SKIPITIS, užsienių Lietuviams Remti Draugijos pirmininkas ir pirmo užsienio Lietuvių kongreso Kaune organizatorius, gyvena užsienyje.

Kas platina Dirvą — tas platina apšvietą.

Siųskit $1 šiądien! Psakutinė Proga

visam metui $1

tiems Lietuviams kurie Dirvos dar neturi!

ŠIS PASIULYMAS GERAS TIK IKI GALO ŠIŲ METŲ

Nauji Skaitytojai

Čia paduodame vardus naujų Dirvos prenumeratorių iš visos Amerikos ir vietinių:

S. Telksnys, Cleveland.
Juoz. Bagužis, Cleveland.
Mike Chernis, Cleveland.
Margaret Gudinas, Cleveland.
Eliz. Cirgalis, Cleveland.
John Samolis, Cleveland (užrašė J. Rakauskas.)
P. Suppner, Bloomfield, N. J. (užrašė D. Krakauskas, Cleveland.)
Jonas Preidis, Luther, Mich. (užrašė M. Preidis, Clevel.)
Agota Nauyokas, Watertown, Conn.
A. J. Mačienė, Hamden, Conn.
Jer. Joksus, Baltimore, Md.
Mr. Gersun, McKees Rocks, Pa.
Ant. Kraučunas, Hudson, Mass.
Thomas Marcin, Stemmers Run, Md.
W. Abromaitis, Baltimore, Md.
P. Zaramba, Woodbridge, N.Y.
Jos. Radišauskas, Hazleton, Pa.
Petronele Metz, Cassville, W.V.
Peter Lakars, Chicago, Ill.
Frank Pongonis, Wilkes-Barre, Pa.
J. Giecewicz, Columbia Sta. O.
Rose Glebus, Peabody, Mass.
Sofija Petkus, Peabody, Mass.
Ur. Ambrazevičius, Peabody, Mass. (šiuos tris prisiuntė John Zink, Amsterdam, N.Y.)
Ant. Čekauskas, Mahanoy City, Pa.
St. Kerbelis, Amsterdam, N. Y.
Vac. Janušas, Brighton, Mass. (užrašė L. Venaitienė, Akron, O.)

KAS DAUGIAU?

Prenumeratas siųskit:

"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, O.

JŲS TURIT DRAUGĄ AR GIMINAITĮ

Kuris yra jums arti prie širdies, su kuriuo tankiai susieinat, arba susirašot. Apie kurį tankiai minit, ir rupinates jo visa gyvenimo laime ir pasisekimu.

Tokiam artimam asmeniui (arba artimai) tinka geriausia išrašyti DIRVA visam metui —

KAIP SIŲSTI PINIGUS

Išpildykit apačioje telpantį kuponą, aiškiai įrašykit antrašą tam kam Dirva užrašoma, ir įdėję į voką su $1.00 popieriniu, pasiųskit Dirvai.

Iškirpkit šį kuponą, ir įrašę pilną antrašą, su pinigais pasiųskit.

PRENUMERATOS KORTELĖ

GERB. DIRVOS ADMINISTRACIJA:

Siunčiu $..... kaipo savo mokestį prenumeratai už Dirvą ant..... metų laiko. Prašau siuntinėti šiuo adresu:

Vardas.....

Adresas.....

Adresas.....

Užrašė.....

Adresas .....

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

•

AMERIKOS Lietuvių spaudoje pasirodė straipsniai pareiškianti liudną žinią prieš Kalėdas — kad Lietuvos žmonės pabėgę nuo raudonojo teroro, laukia ir nesulaukia iš Amerikos Lietuvių pagalbos....

Tik įsivaizduokit: nuo Birželio 15 dienos — kada Lietuva okupuota — pradėjo pusseptinto mėnesio, o mes Amerikos Lietuviai sau rankas sudėję sėdim!

Pirmiau, kiekvienam ir menkam atsišaukimui greitai ištiesdavom ranką. Dabar gi, lyg sapne gludim, neišbundam pažvelgti tikrenybei į akis kas atsitiko su musų tėvyne ir jos žmonėmis, ir kad laimingai pabėgusiai dalelei atsidurus skurde, reikalinga pagalba gyvybei išlaikyti....

Tam aukų užkliuvimui yra kelios priežastis: viena, kad aukų rinkimo darbą, be jokios priežasties, Lietuvos konsulatai ir Pasiuntinybė perdavė fondams (kurie to visai nereikalavo). Fondai yra sroviniai, kuriems rupi ne kas daugiau kaip savo tėvynės nelaime pasinaudojant savo sroves sustiprinti. Kaip tik atvažiuoja iš Lietuvos koks artimas krikščionių demokratų veikėjas, jį paima į savo globą musų katalikai ir siuntinėdami po kolonijas skubina su jo pagalba rinkti aukas į savo fondą. Šiomis dienomis porą šimtelių paskyrė katalikų fondas ir porą šimtelių tautininkų fondas.... Ar tik tiek tesurinkta per virš pusę metų....? ar tik tiek tebuvo galima surinkti....?

Panašiai elgiasi ir tautinės srovės grupelės, kurios nori panaudoti iš Europos atvykusius veikėjus savo fondams padidinti, savo paskirų grupių jiegas sustiprinti.

Socialistai laukia, lyg kokio išganymo, kad atvyktų kas nors iš Europos artimas jiems, kad ir jie galėtų savo fondą įsteigti ir į jį aukas rinkti....

Ne šitaip, gerbiamieji, pavergtos tėvynės vaduojamos, ne šitaip pasielgė kitų tautų žmonės ir vadai: ne paskirus fondelius jie steigė tarp savęs varžymuisi už visuomenės kišenius, bet stojo dirbti išvien, kad kuodaugiausia prijautimo iš visuomenės išgavus didžiajam tėvynės vadavimo ir savo nukentėjusių brolių gelbėjimo darbui!

Amerikos Lietuvių patriotinė visuomenė kaip tai laukia atsišaukimo iš Lietuvos pareigunų Amerikoje, laukia nurodymo kur aukas duoti. Nors fondai išsijuosę dirba, jie tegali gauti aukų tik tada jeigu pastato prieš publiką kokį žymų svečių-pabėgėlį iš Lietuvos....

Nuo Lenkų nelaimingo ultimatumo, kai pradėta šauktis aukų Lietuvos Ginklų Fondui, paskui Klaipėdą Vokiečiams pagrobus šaukiant aukų tremtiniams šelpti, paskiau dar Vilnių atgavus, prašant paramos nuvargintiems Vilniečiams — per porą metų Amerikos Lietuviai sudėjo arti 30 tukstančių dolarių. Aukos daugiausia siųsta per Konsulatus ir Pasiuntinybę. Rinko jas ir vienas fondas, kuris nepasakė kiek išviso surinko. Bet bendrai aukų per porą metų pasidarė netoli $30,000.

Juo labiau fondų vadovybės spirsis kad jiems priklauso Lietuvos vadavimo darbas ir aukos tiems tikslams, tuo daugiau visuomenė pradės jais nepasitikėti.

•

ATSIŽVELGIANT į šią padėti, reikalinga kad nors Lietuvos tautininkai, kurie pradeda į Ameriką atvažiuoti — žada atvykti ir Prez. Šmetona — padėtų visas pastangas surinktas aukas visuomenei pasitikimais keliais, persiųsti per oficiales įstaigas tiems kuriems aukos labiausia reikalingos DABAR!

Geriausia butų aukas siųsti, jei ne per srovinius fondus, per Lietuvai Gelbėti Tarybą, kuri neturi tikslo pasilaikyti sau nei vieno cento suteikiamų aukų, kurią palaiko visos trys Lietuviškos srovės.

Išeities reikia ieškoti, reikia rasti visuomenei pasitikimas ir prijaučiamas centras aukoms siųsti, tada aukos plauks. Žmonės turi širdis, tik jų jausmus supainiojo srovinių grupių vadai fondus pasiulydami.

•

"LIUDNA PASAKA", kurią šiame puslapyje perspausdiname, sugrąžina mus į baudžiavos laikus Lietuvoje, kuomet iš Lietuvių buvo atimta žemė, ponų užvaldyta, ir Lietuviai turėjo tik dirbti už mažą pusbadį pragyvenimą. Tada Lietuvą valdė vieni ponai, ir kartu Rusai, prieš kuriuos žmonės Lietuviai augino kerštą, neapikantą, ir ryžosi kovoti, atsikovoti sau žemę ir savo šalies teises.

Dabar Lietuvą užvaldė ir iš žmonių atėmė žemes kiti ponai, despotai, tų pačių Rusų ainiai. Lietuvio širdyje betgi pasiliko meilė prie savo žemės, savo tėvynės, ir ta meilė anksčiau ar vėliau išsiverš iš jų krutinių pagieža ir kerštu prieš užgrobikus. Lietuvis neatiduos savo žemės svetimam geru noru, ir už ją kovojo ir kovos.

•

PREZ. Rooseveut paskyrė šalies gynimo "aukščiausią vadybą", ant kurios pečių gula visas Amerikos ginklavimo darbo įvykdymas. Vyriausias tos vadybos narys yra industrialistas William S. Knudsen, Danas ateivis, jo padėjėjas paskirtas Sidney Hillman, ateivis Žydas iš Kauno, ir du Amerikonai: Karo Sekretorius Stimson, ir Laivyno Sekretorius Knox.

Suv. Valstijos rimtai pasiryžo apsiginkluoti ir pasiruošti ne tik priešo sutikimui bet ir puolimui reikalui kilus. Kalbant apie priešą, pirmiausioje vietoje reikia laikyti Japoniją, tolimoje Azijoje, ne tiek Vokiečius, kurie užimti karu su Britanija.

Reikia pastebėti kad Sidney Hillman mėgsta save vadintis "gimusiu Lietuvoje", bet nesisako kad jis Žydas iš Lietuvos. Sidney Hillmanui, kuris yra siuvėjų unijos prezidentas, gal bus labai koktu patirti kas laukia Žydų Lietuvoje, kaip greitai Lietuviams pavyks atstatyti Lietuvos nepriklausomybę....

KAS KĄ RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)

Rašo Vyt. Širvydas.

Litas Sukniubo

Litą nugalėti reikėjo **pusės milijono Stalino raudonarmiečių,** katalikų savaitraštis Amerika pasakoja. Sako: "Litas buvo beveik vienintelis pinigas pasaulyje, per įvairias krizes palikęs nepaliestas, nenuvertintas. Krito markės, dolariai, lira, sterlingas, krona, frankas, bet ne litas. Lietuvos litas klupo tik po šlykštaus okupanto letena".

▼▼▼

Kalbos Gal Neįveiks

Vilniaus Balse žinomas Lietuvių kalbininkas, Pr. Skardžius, rašo apie naujos rašybos reformą, kokią galvoja bolševikišką laisvę turėdami nedakepę Lietuvos "literatai" ir "kalbininkai".

Kaip žinoma, buvo pasimota išnaikinti musų rašyboje "uodegėles, stogelius, kabliukus, ilgasias ir trumpasias raides, nosines" ir kitus Lietuviškame raidyne įsigyvenusius dalykus. Pr. Skardžius kalba tik apie ilgųjų balsių žymėjimą ir nežymėjimą. Jis teisingai nurodo kad ilgosios balsės nėra tik rašmeninis, rašybos dalykas—**tai garsinis gyvosios kalbos dalykas.** Ilgieji garsai, kalbininkas sako, yra ne pavienio kurio Lietuvio įgimtas dalykas, bet visos tautos, "visuotinis melodinis ir prasminis, musų kalbai didžiai budingas (charakteringas) reiškinys, kurio daugelis kitų indo-europietiškų kalbų jau nebeturi".

Svetimtaučiui žodžiai "akis, akys", gali buti, norėtųsi tarti vienodai, nes garsas "i" ir "y" pas daugelį tautų veik vienodas. Bet Lietuviui šio garso ilgumo pažymėjimas turi svarbą: pirmoji "i" reiškia vienskaitą, antroji daugskaitą.

Lietuviai žymi garsų skirtumą žodžiuose: "šukis" (obalsis) ir "šukė" (puodo skeveldra); "vinis" ir "vynas", "puta" ir "putė".

Bendrai, Skardžius gerai sako: "rašyba yra rimtas visuomeninis dalykas, paskubomis reformos negalima daryti. Tesprendžia apie tai ne upo žmonės, bet ir praktikai, dalyko specialistai".

Bet musų komisarukai Lietuvoje, kaip matyti, tik "upo žmonės" ir yra, todel jie nori musų rašybą kaip nors iškraipyti, rimtai apie ją negalvodami. Tačiau jų pastangos liks tik tokios kaip anksčiau liko neatsakomingų "keturvėjininkų", kurie taip pat "upo" pagauti norėjo musų rašybą į ką tai išversti, bet rimtesnieji kalbininkai sulaikė.

NORS LIETUVOJE jau užėjo šalčiai, bet dar dabar sovhozuose (komunistų baudžiauninkų dvaruose) pasiliko daug nesurinktų cukrinių runkelių ir bulvių. Vis dar organizuojama vadinamos talkos, į kurias prievartos keliu siunčiami miestų darbininkai, įstaigų tarnautojai ir net studentai. Pastebėtina kad į tas talkas varomi žmonės negauna jokio atlyginimo, o jiems priklausantieji pinigai atiduodami komunistinei liaudies pagalbos sąjungai....

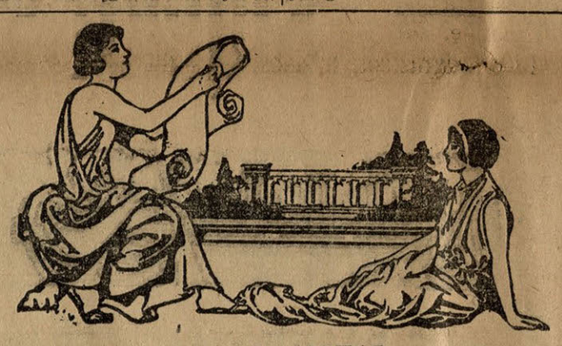

NAUJI METAI

(Petro Vaičiuno eilės 1917 Metams)

Vėl metai naujieji atėję
Vilties karaliją mums skleidžia.
Mes amžius gludėję, kentėję,
Prabilkim ko širdys mųs geidžia.

Jų akys — ramybės malonė,
Kaip saulės žmonijai švytuoja.
Prabilkim jiems savo svajonę,
Kur laisvės sparnais plevėsuoja.

Gal tars jie mums žodį viltingą,
Kad saulė nestos mums vis švietus,
Ir pajiegą teiks mums galingą
Padangių šviesa mus palietus.

Sulaukę naujųjų metelių,
Dumas jiems savasias atverkim.
Suklaupę prieš juos mes ant kelių
Savo troškimą jiems tarkim, —

Kad musų tėvynei šie metai
Jau kelią nutiestų į džiaugsmą,
Ir juodo likimo verpetai
Nelietų į širdį mums skausmo....

Kad meilė paduotų mums ranką
Ir visas pasaulis nurimtų,
Kad tikslą pametę jau menką,
Vėl žmonės į grožį palinktų....

MEILĖ

Broli, tėviškės sanau,
Jei laimę tu arimuos atradai —
Taĩ ko aš sau taip prašau?
Juk aš čia aukštai su paukščiais skraidau....

Sukniubus aš viena sau —
Saulės nubučiuoti mano skruostai,
Net kitiems žvaigždes dažau....
Aš metų sukrautą kraitį skaitau....

Broli, tėviškės sunau,
Jei tu padėkos maldas sakai —
Kam aš prašymus rašau,
Juk aš ko ieškau meilėj radau....

Ona Pucetaitė.

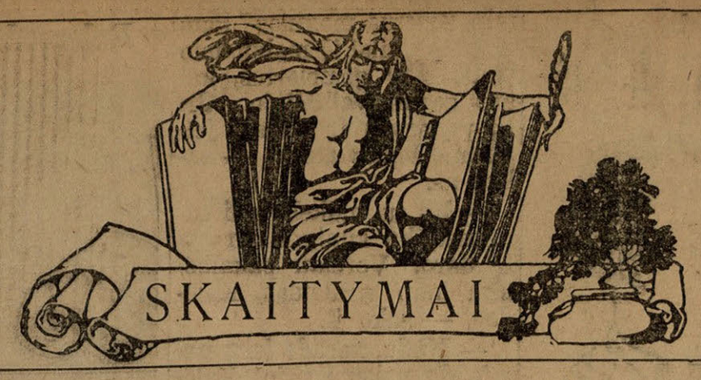

LIUDNA PASAKA

(J. Biliuno: Kaip Anais Laikais Lietuviai prieš Rusus Kovojo)

1.

PAVASARĮ, vieną šventadienį, parėjo Petras iš bažnyčios ne toks kaip visada. Buvo susimąstęs ir susirupinęs, o jo akyse degė nesuprantama ypatinga ugnis. Atsimainiusiu balsu paprašė valgyti ir visą laiką nei žodžio nepratarė. Pavalgęs, ėmė kepurės ieškotis. Juozapata, nustebus, sekė savo vyrą akim ir laukė ką jis pasakys. Bet tasai jau pro duris ėjo....

— Kas atsitiko? kur eini? — bailiu balsu paklausė ji.

Taip gailingai į jį savo gražiom akim pažiurėjo kad Petras sugryžo ir paėmė moterį už rankos. Pasodinęs greta savęs ant suolo, ilgai į ją tylomis žiurėjo. Jo akyse švietė ir bailė, ir viltis, ir abejojimai.

— Nieko neatsitiko, — prakalbėjo atsidusdamas Petras, — tik....

Juozapata kruptelėjo.

— Nebijok, nieko bloga, — jau ramesniu balsu tarė jisai: — tik žinai kokią naujieną šiądien išgirdau?....

Ir Petras ėmė savo žmonai pasakoti ką jis miestelyje girdėjo ir matė. Kaip kunigas iš sakyklos skaitęs tokį raštą, kuriame pasakyta kad vergai žmonės busią dabar lygųs ponams, jiems nebevergausią, o žemė kurią dirba, liksianti jų nuosavi — ne ponų; kad tie kurie žemės neturi arba turi labai maža, gausią iš naujos valdžios tiek kiek reikiant (mat, esanti kokia nauja valdžia, geresnė negu Rusų, bet musų krašto žmonių ar Lenkų: ta nauja valdžia ir rupinsis vergais žmonėmis). Kunigas sakęs kad ir Rusų valdžia žadanti žmonėms laisvę duoti ir nebespausti, jau ir raštą tokį senai išleidus; tačiau tik taip žadanti, ištikrųjų gi akis visiems norinti apdumti: nereikią jos klausyti, ja tikėti, bet reikią rinktis buriais ir visiems išvien vyti Rusai iš šito krašto laukan, nes jie tik esą musų neprieteliai, spaudžia ir skaudžia žmones, persekioja musų tikėjimą ir kalbą. Tatai pat ir šventoriuje ir miestelyje girdėjęs — visi apie tai kalbą; matęs ir tą raštą nevieną turint. Žmonės esą sujudę, ir nors kai kas tuo juokiasi, daugelis butinai eisią — jeigu ne su šaudyklėmis tai su šakėmis ir dalgėmis Rusų vyti. Girdėjęs kad jau daugelyje vietų sumušti Rusai lekią iš musų krašto; kad ne tik gubernatoriai, ir pats karalius išsigandęs, nežinąs kas daryti....

Petras, tai pasakodamas, šluostėsi rankove nuo kaktos gausiai tekantį prakaitą ir greitai alsavo. Jo akyse vėl užsidegė nesuprantama ypatinga ugnis.

Juozapata, visa nustebus, tylėjo ir klausė savo vyro. Daug jinai nenugirdo, dar daugiau nesuprato; bet vienas daiktas giliai jai galvon įsmego.

— Tat mudviem, Petruk, ištiesų nebereikės jau dvaran eiti? — paklausė ji.

Ir nors jos akyse dar klajojo abejojimas, tačiau pačiame balse suskambėjo nebeslepiamas skardus džiaugsmas.

— Nebereikės, — atsakė Petras, ir pats to nejusdamas, laimingai, linksmai nusišypsojo.

— Ir žemė, kurią dirbame, bus musų?....

— Musų....

— Ir dar daugiau gausime? Juk mes taip maža jos turime....

— Gausime ir daugiau....

— Dieve, kokie busime laimingi!....

Ir Juozapata, iš džiaugsmo visa užkaitus, laiminga ir graži, apkabino savo vyro kaklą.

— Ar žinai kaip tada bus mudviem gera!— kalbėjo jinai tyliai, svajodama ir į ją glausdamosi: — turėsim savo žemę, niekam nebevergausim ir dirbsim tik sau, sau!.... Susilauksim vaikų.... busim nebe vieni.... Ar žinai: tu įvaisysi sodelį, ir kai paaugs vaikai, turėsim jiems vaisių ir uogų. Vaikams bus geriau, ir mudu laimingesni busiva....

Vyras klausė tų savo žmonos svajojimų, ir pats tais svajojimais ėmė tikėti. Jam pradėjo rodytis kad jisai nebe neturtėlis, pono vergas, bet jau laisvas ukininkas, turįs pakankamai nuosavios žemės, turįs paaugusių vaikų, ir ramiai sau su jais ir su savo žmona gyvenąs.... Ir tokį džiaugsmą savo širdyje pajuto kad norėjo pagriebti sėdinčią Juozapatą ir kelis kartus su ja po aslą apsisukti. Tik kažin ką atsiminęs, susiturėjo....

— Reikia eiti pažiurėti ką sodžiaus vyrai kalba, — tarė atsiduręs ir pasiėmęs kepurę. — O ką, Juozapatuk, jeigu Rusų valdžia nepasiduos? — paklausė lyg rimtai, lyg juokdamasis, atsigręžęs nuo durų.

Juozapata atsistojo, tartum ko išsigandus. Bet tuojau sučiaupė lupas, ir žybtelėjus akim, netikėtai suriko:

— Vyti tuos Rusus iš musų krašto, vyti! Ar atmeni kaip anais metais mane kazokas užpuolė? Kad ne tu ir tėvelis, bučiau pražuvus...

Primintasis kazokas visą kraują Petrui į galvą suvarė.

Žvilgterėjo degančiom akim į žmoną, ir sukandęs dantis, dusliu balsu tarė:

— Išvysime juos, išvysime!....

Išeidamas pro duris, stipriai suspaudė savo kumštį.

* * *

Ausdama Juozapata pamatė vieną dieną pro langą, kaip Petras išsinešė iš klėties dalgę ir šakes, ir apsidairęs, lyg ko bijodamas, greitai išnyko už kiemo vartelių. Nutylėjo ji, nepaklausė apie tat vyro.... Bet po kelių dienų, nešdama prievakare paršui ėsti, netikėtai pamatė šalia gurbų Petrą su dviem jaunais kaimynais, Antanu ir Kaziu, greta sustojusius ir išsižergusius: visi trys turėjo rankose ilgus. geležiniais galais, pagalius ir sutardami nuožmiai badė jais orą.

— Ką jųs čia darot? — sušuko nustebus Juozapata.

Vyrai, ją išvydę, butų mielai pasislėpę, tik nesuspėjo. Visi trys išsitempė, traukdami užpakalin savo pagalius.

— Cit, Juozapatuk, nieko bloga, — atsiliepė Petras, šluostydamas nuo kaktos prakaitą:— mes tik mokomes kaip su Rusais reikia grumtis....

Tokie juokingi su tais savo durtuvais buvo ir taip linksmai į ją visi trys pažiurėjo kad jinai tik nusišypsojo, jais gerėdamosi. Tačiau iš gurbo išeidama, pajuto kad jos širdį kaž koksai šaltas sopulys suspaudė.

Petras, tartum tai jausdamas, jau kelinta diena su savo sumanymais nuo žmonos slėpėsi: bijojo jos ašarų, išgąsčio. Jisai nutarė butinai eiti su kai kuriais draugais miškan ir ten susidėti su maištininkais: patyrė kad netoli esąs jų didelis burys....

(Bus daugiau)

VALKATAUJANČIOS AMERIKOS MERGINOS

Amerikoje yra desėtkai tukstančių vyrų kurie be pastovios vietos gyvena, ir keliauja po visą šalį, nenustovėdami vietoje. Apie juos labai plačiai žinoma. Tai yra taip vadinami "hoboes", nekenksmingi, nepavojingi asmenys.

Bet pastaru laiku pradėta atkreipti dėmesis į merginas-moteris kurios taip pat be vietos blaškosi.

Vyrų valkatų "karalius", Jeff Davis, skelbia sekantį jų padalinimą: pirma rušis yra taip vadinamos "hoboettes", teisingos merginos ir moterys, kurios tiki kad pasaulyje yra joms progos ir jos keliauja norėdamos tas gyvenimo progas surasti; antra rušis yra tai 'trampettes', kurios jau neturi padorumo, jos tiki kad pasaulis privalo jas išlaikyti, ir stengiasi visokiais budais tą išlaikymą gauti. Trečia rušis vadinama "bumettes", kurios jau atėję galą savo kelio ir nieko nepasiekę, apsirikę savo įsivaizdavimuose koks jų gyvenimas turi buti, ir jos bando gyventi suktybėmis ir paleistuvavimu.

Penki tukstančiai tų antros ir trečios rušies valkatų sudaro blogas keliavimo sąlygas keturiems desėtkams tukstančių tų pirmos rušies nepavojingų pakeleivių-valkatų.

MIKALDOS

Karalienės Sabbos

PRANAŠYSTĖS

Įdomios pranašystės senovės laikų Sabbos valstybės karalienės Mikaldos. Tų knygelių jau vėl galima gauti, ir visai pigiai. Su prisiuntimu tik 30c. Galit prisiųsti pašto ženkleliais. (Vietiniams po 25c.)

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

VALENTINA

Romanas iš Lietuvos Gyvenimo

• • •

A. VAIČIULAITIS

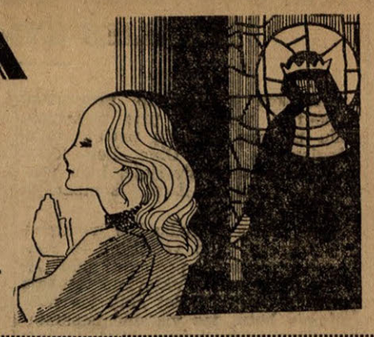

Iš Sakalo knygos "VALENTINA"

(Tęsinys iš pereito nr.)

— Tuoj sužinosim... Gal dar ne visas žvirbliai nulesė.

Ant kiemo buvo suversta medžių, kurių dalis nulupti bolavo, lyg didžiuliai kaulai, ir aštriai kvepėjo. Ant jų buvo susikuprinęs Jokubas ir taisė maluną: reikėjo taip priveržti medinį dieduką, kad jis linguotų, kai sparnai sukasi. Juodu pamatęs, jis nukišo savo pramonę po skvernu: tarsi pabugęs, kad negautų bartis, kam šventą dieną knibinėja.

— Rengiatės ką statyt...

— Tvartai jau prasti.

— Nieko nepasakysi — gerai gyvenat...

— Ne taip jau puikiai, kaip iš viršaus atrodo... Kiekvienas turi savo bėdų... Tačiau yra skolos... Dar tiek, kad neverčia grąžinti...

— Kas gi jau toks geras?

Valentina suabejojo valandėlę.

— Vienas pažįstamas...

— Kam pažįstamas?

— Ir jums ir, gal but, man...

— Aš žinau, — nusiminęs tarė Antanas. — Norit, kad pasakyčiau?

— Ne, nenoriu... Sukam į šituos vartelius.

— Kvailas gyvenimas, visai kvailas.

Jis skundėsi nuoširdžiai.

— Verčiau žvilgterėsim, ar liko dar uogų, — tarė Valentina.

Ji nusilenkė ir sklaistė lapus. Ir jis ėmė vartalioti čia vieną, čia kitą krumą. Iš pradžių nieko nerado: šita žvirblaitė gerai lesė. Jis žiurėjo į Valentiną, ir jam buvo kažko gaila, graudu. Jis norėjo kalbėti, išsipasakoti, norėjo užsimerkti, nematyti nei medžių, nei paukščių, nei šitos baltos suknios... Ne, jis ir juodžiausią naktį, visados jis regės prieš save ir šitą suveržimą ties krutine, ir anas raukšles, ir kiekvieną klostę.

— Jau radau, — išsitiesė ji su pilna sauja uogų. — Oi!

Ir vėl pridėjo ranką prie smilkinio.

— Jums negerai...

— Ne, tik keliantis galva sukasi. Kaip Jokubėlio malunas... O štai uogų.

Valentinos pirštai kvepėjo žemuogėmis.

— Jųs mane visai nupenėsit. Ir medum ir..

— Ir juoda duona! Tikrai apsirysite.

— Maži juokai. Turėsit vežti į Kirbynę. Tai butų puiku.

— Kaip ten bus, dar nežinia, o uogų ir patys galėtumėt rinktis.

— Kad aš nematau.

— Ak, jųs mokate dieną skaityti dangaus žvaigždes... Na, katras daugiau pririnksim.

— Pasiduosi moteriškam!

Ir kaip du paukščiai iš dangaus, juodu puolė į uogas. Antanas vartė lapus, bet sektis jam nesisekė: jis drauge turėjo stebėti, ką daro Valentina, turėjo pripažinti, kad ji po kiekviena sodybėle randa sau grobio, kai pats... Ir be to, jis užsimiršęs pusę aptiktų žemuogių surijo: jos taip skaniai kvepia!

— Parodykit, — tarė ji, atsigręždama su pilna sauja.

— Prašom! Sakysit, kad mažai?

— Teisybė, vos pakeliat. Dar nutirps ranka...

Ir Valentina linksmai švilptelėjo.

— Nieko nepadarysi, — nusileido Antanas, — moterys turi šimtus gudrybių...

— Nun pagalvosim apie bites, — ji tarė. Juodu gryžo į sodą.

— Jau negirdėti to eržėjimo, — pastebėjo Antanas.

— Garbė Dievui: matyt bitės susiprotėjo. Prisiartino prie avilių.

— Tikrai apsimalšino, — sakė Antanas.

Valentina susirupino. Ji pažvelgė į avilį, pažvelgė į šakas aplinkui ir tarė:

— Tai tau ir piemenė...

— Kas gi?

— Ar nematot: jau išspietė.

— Ne, nieko nematau: avilys gi ne tuščias.

— Ak, buta bitininko! Žiurėkit, kaip nyku ant laktų — ir jausti, kad dalis gyventojų išsikraustė. Vos viena kita bitelė išlenda... Ir ta lyg nesava...

— Neliuskit, Valiute, aš jums atnešiu savo avilį.

— Ką?

— Turiu kambaryje bityną.

— Nebent musių porą.

— Valiute, jųs šmeižiate mane: turiu tikrą bitę samanę. Ji tokia stambi, kad viena užims pusę bučio.

— Olelia! — sušuko Valentina.

Ir ėmė taip smagiai ir atvirai juoktis, kad ir Antanas neatsilaikė — taip jam buvo linksma.

Ir kai pavakare paliko Skaudvilių namus, negryžo tiesiai į Kirbynę, o vazojosi trakais, bruzgynais, vaikščiojo tarp pušų ir beržų ir klausėsi vakarinių giesmių. Laukymėje, kur saulė metė paskutinius, ilgus spindulius pro eglių viršunes, jisai rado nušienautą pievaitę, išsitiesė po kupeta ir nieko negalvodamas stebėjo šen ir ten baltuojantį debesėlį aukštybėje: jie slinko taip sunkiai, nukeliavę didžiulį žydrumų kelią ir nežinodami, kur sustos ir nakvynę ras. Antanas gulėjo nejudėdamas, rankas išskėtęs ir leido šienui kutenti ir žnaibyti kaklą, lysti už marškinių, o tam juodam vabaliukui rėplioti skruostu. Staiga davė kumščiomis į pirmus atolo daigus, švelnius it pukas, ir sušuko: "Valiutė bus mano!" Džiaugsmo apimtas, jis išsitiesė, nepatikimai žvelgė į kupetą, tarsi į savo priešą, paskui įsibėgėjo ir šoko per ją, nugriaudamas viršų. Ir vėl šoko ir ragožium apsivertė pievoje, ir dar sykį šoko...

Umai sustojo. Buvo tylu. Ir jis jautė, kad kur nors aikštės pakraštyje ar tuoj už medžių turi stovėti žmogus ir jį stebėti. Balti beržai stiebėsi į viršų. Toliau už jų, visa galva aukštesnės, tiesėsi pušys, o dar toliau dunksojo kupli liepos viršunė. Už šitos štai viršunės dabar sėdo saulė, ir nutysę medžių šešėliai nepastebimai artinosi prie šieno ir prie Antano. Tačiau jis, nepatikimai žiurėdamas, nė už vieno liemens neregėjo nei žmogaus, nei žvėries, nei dvasios: argi jis butų apsirikęs!

Tik štai kažkas sukryštė jam už nugaros. Jis smarkiai atsigręžė.

Vejoj buvo nutupęs kėkštas ir juokėsi iš Antano, pakreipęs rudą savo kuodą.

XI

LIEPŽIEDŽIAI

Bet kaip mes ten surasim kelią, jei niekados dar nesame ten lekioję?

Pasaka.

LAUKUOSE jiedviem visą laiką putė giedrus ir sausas pietų vėjas, pilnas saulės ir neilstantis. Medžionės girioj jis lygiai šniokštė viršunėse, lenkdamas lapus ir metuges, šniokštė ir dusavo ištisas mylias, nes Medžionės giria buvo didelė, tankiai sužėlus pačiame musų žemės viduryje ir nusitęsusi toli, ligi pat Nemuno, kurį peršokusi vėl gaudžia ir skamba neapmatomose lygumose, įvairiais vardais šaukiama.

Taigi dabar į šituos miškus ėjo Antanas su Valentina. Laukai jau baigėsi. Medžių kvapo ir ošimo buvo pilna erdvė. Ir vaikinas, alsuodamas alksnių ir pušų oru, matė šiądien tokius nubalusius josios skruostus, kuriuose tarsi buvo palikus pėdsakus ar nemiegota naktis ar slepiamas rupestis. Tačiau ji žengė atlaši prieš vėją, kuris plakė suknelę prie krutinės ir plazdeno, lyg vėliavikę, aplink kojas. Juodu turėjo pereiti pušyną ir traką, pasuko pro baltus beržus, rado bruzgų plotą, prisigėrusį tvankumo, kaitros ir gailių paparčių. Už šitų skursnių krumokšnių, už uogienojų niuksojo tamsus, galingas liepynas, nejautrus nei vėjui nei žmogui, tačiau viliojantis savo romumu, išsikerojusiomis ir gumbuotomis šakomis ir kupliomis viršunėmis. Lyg kviesliai, nudvelkė vienas, nudvelkė antras skanus verpetas; netrukus medaus kvepėjimo buvo prisisiurbęs visas oras, prisisiurbęs tirštai ir sveikai. Pilki taškučiai narstė viršum galvų: tyliai ir darbščiai lėkė bitės į tą vėsią tankmę. Nuo jų kas liepa duzgė kaip milžiniškas avilys.

Po anuo duzgimu sustoję, valandėlę juodu klausėsi.

— Šitą liepyną žmonės vadina Meškų rojum, — tarė Valentina.

— Jųs balsas toks duslus, — tyliai atsakė Antanas.

— Aš truputį priilsau.

— Sėdam. Atrodot nuvargus, Valiute.

— Teisybė? — gyvai pažvelgė į jį, smarkiai sumirksėdama: taip ji darydavo nustebinta. — Aš vakar nusišaldžiau bent kiek...

— Buvo tokia šilta diena...

— Dėl to ir nusišaldžiau... Per ilgai ežere buvau... Net drebulys ėmė krėsti, kai išlipau.

— Valiute, bet dabar?... dabar...

— O, esu bemaž sveika... Bet jųs nežiurėkit taip graudžiai į mane...

— Kaip aš galiu nežiurėti! Valiute, aš norėjau jums...

Jo žodžiai užsikirto.

— Kokia didelė drevė anoj liepoj, — sakė ji. — Tenai tikrai pelėda perisi. Ar jųs nebijot, kai pelėdos ubauja?

Antanas tylėjo. Valentina patraukė suknelę žemyn ant kelių ir vėl tarė:

— Sako, ukimas jų lemia kokią nors ištiktį... Ir linksmas vardas: Meškų rojus... Ir musu kaip du lokiai atėjom kopinėti... Gaila kad avilių nėra!.. Antanai, kas jums šiądien?

— Aš nenoriu, kad jųs sirgtumėte... Aš norėjau pasakyti...

Jis prislėgta gerkle nurijo seiles. Patraukė į šalį pintinę, kuri gulėjo tarp juodviejų.

— Taip užgražinot, ir dabar — sėdit paniurę...

— Aš jus labai seniai pažįstu, — umai prabilo jis.

— Trys savaitės.

— Pusė metų, Valiute! Vienam baliuj... Ir nuo to laiko visados jus atsiminiau... Ne, aš nenoriu gyventi, jeigu...

— Olelia! — tarė ji ir žvelgė į šakas. — Kažin, ar ir mųs bitės čia atlekia...

— Ims ir neatlėks, — jo balsas buvo piktas.

— Koki stori kamienai!... Ir žievė taip sueižėjusi...

Jisai rupestingai tyrinėjo šituos kresnus liemenis, kreivas šakas. Kietai prisiglaudė galvą, kad šiurkštus luobas veržėsi į odą. Pro šakas mėlynavo gili, gili skylė — ligi pat dangaus.

Antanas nusijuokė:

— Man rodos, kad angelai įstatys kopėčias į šitą skylę, ir aš imsiu sapnuoti, kaip Jokubas Senajame Įstatyme... Viršuj sėdės Viešpats su žvaigždžių vainiku.

Valentina susidomėjus žvelgė į giedrias aukštybes.

— Aš nematau nei vieno angelo, — nusikundė ji.

— Ligi jie apsireikš, o jau mano sprandą kažkas įkando. E, skruzdėlė... Vaje, kiek jų laksto žieve...

Jis į plaukus įsivėlusią rado antrą, rado trečią skruzdėlę... Ir dar... Rinko jas ir metė į žolę. Vieną suspaudė tarp pirštų ir tyrinėjo, kaip kruta smulkutėlės kojytės.

— Kažin, ką ji dabar galvoja? — garsiai mąstė jis. — Ką jaučia ji triusdama, bėginėdama... Dieve tu mano, juk ji turi ką nors galvoti! Ne, to mes niekad nepatirsim.

Valentina nustebus žiurėjo į rudą vabalėlį ir į Antaną. Jis numetė skruzdėlę ir susimąstė.

— Valiute...

Ji neramiai krustelėjo.

— Ne, aš jusų nedrumsiu, — jis kalbėjo. — Aš norėjau tik pasakyti kad šitie stori medžiai man primena... Ar jųs kartais galvojat apie visą pasaulį?

(Bus daugiau)

Thirteen Killed by Explosion

Members of four families in Cincinnati, Ohio, were blasted out of their beds by a pre-dawn explosion that wrecked a three-story downtown tenement building, and killed 13 members of five families. A dozen others living on upper floors were injured. Photo shows firemen removing injured victim from the scene of the explosion.

Cincinnati, Ohio, ištikus sprogimui trijų aukštų gyvenamame name, prieš savaitę laiko, užmušta 13 asmenų, penkių šeimų narių gyvenusių tame name. Tuzinas kitų sužeista. Vaizdar parodo ugniagesius išimant žuvusius ir sužeistus iš sprogimo griuvėsių.

NAUJOS RUŠIES KANUOLĖS

ŠAUDYS BE PARAKO IR BE GARSO

Iš New Yorko praneša kad tapo išrasta naujos rušies kanuolė, elektros jiega šaudoma, kuri turi didesnį pataikymą ir toliau neša negu paraku šaunamos kanuolės. Šios naujos kanuolės tinkamos šaudyti į orlaivius didelėse aukštumose, su geru pataikymu.

Tie šautuvai šauna be parako, todel ir nedaro jokio trukšmo, neturi dumų, kuriuos iš oro lakunai galėtų pamatyti ir mesti bombas į šaudomą vietą.

To naujo šaudomo pabuklo išradėjas yra Virgil Rigsby, 38 metų amžiaus. Jis savo išradimą patiekė Suv. Valstijų karo departmentui, ir dabar jau paruošta planai tuos pabuklus išdirbti. Karo departmentas tuos šautuvus panaudos.

•STATYBOS kontraktai S. Valstijose per pirmus aštuonis mėnesius buvo 13.7 nuoš. didesni negu per tą patį laikotarpį 1939 metais.

ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS

KIŠENINIS ŽODYNAS

NAUDINGAS JAUNIEMS ATEIVIAMS

Šį žodyną, su apie 18,000 žodžių, galit turėti prie savęs kišeniuje ir reikale pasinaudoti: Kaina maža, **tik $1.00 su prisiuntimu.**

Reikalaukit "Dirvoje"

KAIP NAŠLAITIS TAPO MILIJONIERIUM

DIDELĖ KNYGA, Už 50c.

Kiekvienas gerėsites ta puikia knyga.

Našlaitis buvo kilęs iš paprasto ukininko, Lietuvoje. Jo tėvas numirė kada jis buvo tik keturių mėnesių amžiaus. Paaugęs ganė žąsis, paskui kiaules ir kitus gyvulius, o į metus suaugęs atvyko jis į Ameriką, ir pradėjo veikti tarp savo brolių išeivių. Savo darbštumu ir taupumu prasisiekęs, pradėjo leisti Lietuvišką laikraštį ir juomi švietė savo brolius Lietuvius, per 24 metus. Paskui įsirenges savo spaustuvę, spausdino Lietuviškas knygas, kurių išleido 210,000 egzempliorių, ir su tais dar išplatino 200,000 egzempliorių knygų svetimos spaudos. Įsteigė pirmutinį Lietuvišką banką Chicagoje, ir jį operavo per 20 metų; tas bankas turėjo įdėliais Lietuvių pinigų iki milijono dolarių. Pastatė teatrą, kurio patalpos ir įrengimas kainavo $200,000. Įrengė pirmutinę didelę Lietuvišką drabužių parduotuvę ir kitas įstaigas.

Kaip ir kokiu budu tas našlaitis galėjo rasti tokį pasisekimą, ir kaip galėjo pasiekti tokį turtą? Apie tai vaizdžiai aprašoma knygoje "ANTANAS OLŠAUSKAS". Knyga didelio formato 10x13 colių, ant gražaus popierio ir talpina 19 paveikslų. Knyga verta $1.50, dabar ją gausit už **50c Dirvos Knygyne.** Pasiskubinkit šitą knygą nusipirkti, nes nedaug jų yra likę. (Galit siųsti pašto ženklais.)

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Skani Lietuviška Duona

NEW DEAL BAKERY

PR. KUNCAITIS

Savininkas ir Kepėjas

• •

4023 E. 141 ST.

Telefonas WAshington 3227

Skani Lietuviška Ruginė Duona, šviežia balta Duona, visoki Pyragaičiai, Pyragai Vestuvėms, Baliams ir tt. Pristatom tiesiog į namus, sulyg pareikalavimo.

☞ VISADA PRAŠYKIT NEW DEAL DUONOS

Reikale telefonuokit, arba parašykit mums už 1c atvirutę.

PER TVORĄ

PASIŽVALGIUS

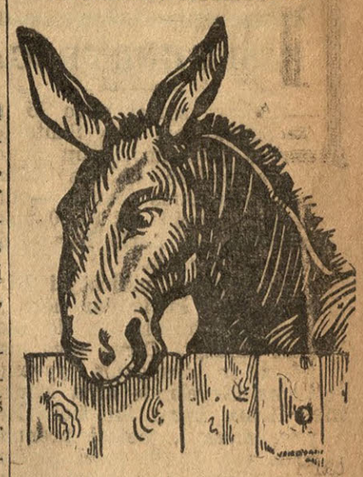

MANO BROLIS L. Prusėika Vilnyje šitaip:

"Senojoj Lietuvoj niekas negirdėjo apie mokyklas suaugusiems. Dabar kas kita. Švietimo komisaras A. Venclova praneša kad ligi Lapkričio 1 d. suaugusiems mokslinti įsteigta 50 pradžios mokyklų. Be to įsteigta 10 liaudies universitetų. Tai pradžia tikros kulturinės revoliucijos".

Taip, drauguti, niekas negirdėjo apie suaugusiems "mokyklas" nepriklausomoje Lietuvoje, kur žmonės butų varu verčiami eiti mokytis kacapų kalbos!

Jeigu ir butų įsteigta 50 pradžios mokyklų tai jos tokiems asilams kaip Gira, Venclova, Vabalas, Bimbalas ir kitiems proto į pakaušį neįkrės, o Lietuvos žmonės jau prasimokslinę gana kad jiems nereikia "50 pradžios mokyklų" (Lietuviškai abėcėlei mokytis).

Aišku kad ta "kulturinė revoliucija" yra ne kas kitas kaip tik prievarta varymas suaugusių Lietuvių į komunistų vadovaujamas pamokas patirti apie "Stalino saulę" ir mokytis kacapų azbukos.

Iš to gali džiaugtis ne kas kitas kaip išgamos musų raudonsnukiai. Supa Garba.

RUPIMAS vyras, tas Smetona: bolševikams rupėjo jam iš Lietuvos išvažiuojant, visiems rupi į Ameriką atvažiuojant.

MASKVOS skiriamų Lietuvai valdininkų ir mokytojų pavardes pasiskaičius, išrodo kad Lietuva norima padaryti antra Palestina.

BIMBA, sakoma, turi banke dvyliką tukstančių dolarių. Gudrus vyras: kai raudona karvutė užtruks, melžš žalmargėlę!

"VAI KAIP PUIKU, kaip gražu socialistinėj Lietuvoje!" visokiais balsais musų bolševikai savo spaudoje čiulba, bet — nei vienas nesirengia į tą "rojų" važiuoti!

ELTA, Lietuvos telegramų agentura, dabar kaip Amerikos Fordas: šis kas minutą po automobilį išleidžia, o Elta— po melą.

TARYBŲ Lietuvos laikraščiai, kurių tauta nepripažysta, dabar uoliai cituoja musų Laisvę ir Vilnį, kurių Amerikos Lietuviai nepripažysta.

LIETUVIŲ Socialistų Sąjungos sekretorius, J. Buivydas, sako, Sąjunga veikianti penkiose valstijose, bet nesanti "penktakojų" organizacija.

PER 22 METUS visaip Nepriklausomą Lietuvą niekinusios Naujienos dabar taip ją gina kad kai kuriomis "žiniomis iš Lietuvos" tikrai, kaip meška pasitarnauja.

PIANISTO Bacevičiaus pirmutinis koncertas Amerikoje nepavyko: mažai Lietuvių atsilankė. Reiškia, Bacevičius kaip tas varpas: jis skambina, bet Lietuviai nežino kur....

V.

•GLICERINO visame pasaulyje per metus padaroma apie 350 milijonų svarų, kurių puse tenka Suv. Valstijoms.

VIETINĖS ŽINIOS

PASKUTINĖ PROGA

Kadangi šymet buvo 25 metų sukaktuvės nuo Santaikos-Dirvos įsteigimo, kaip žinote, Dirva padarė visiems Amerikos Lietuviams dovaną — duodama laikraštis už $1.00 visam metui **tiems kurie Dirvos dar neprenumeruoja.**

Turi progą užsirašyti Dirvą už $1 visi kurie dar nėra jos prenumeratoriais, ir tie kurie nori užrašyti Dirvą savo giminėms ir draugams gyvenantiems Clevelande arba kitur.

Tiems kurie iki šiol Dirvą prenumeravo, metinė prenumerata yra $2.00, todėl prašome prisilaikyti šios tvarkos, nes mokantiems $1 bus užrašoma už pusę metų kad ir kitu vardu perrašant toje pačioje šeimoje.

Dirvos Administracija iki Naujų Metų atdara šiokiais vakarais iki 8 val.

Automobiliais Užmušta 117 Žmonių

Clevelando srityje iki Gruodžio 26 dienos automobilių nelaimėse užmušta jau 117 asmenų. Iki pabaigai metų gali pasiekti 120, bet gali ir pasilikti su tiek, jeigu per paskutines kelias dienas neištiks daugiau nelaimių.

Per Kalėdas užmušta du asmenys, kas ir sudarė tą 117 skaičių.

Yeoman Warder

When the original copy of the Magna Charta is sent to Cleveland for display at the Cleveland International Exposition in Public Hall there, from January 4 through 19, it will be guarded by Yeoman Warders in their colorful Tudor uniforms such as they wear in guarding the tower of London.

Twenty-two nations will exhibit the cream of their World's Fair displays at this big civic celebration open to all.

Clevelande rengiama nepaprastas tarptautinės reikšmės perstatymas, pavadintas Cleveland International Exposition, kuris tęsis nuo Sausio 4 iki 19 d.. didžiojoj miesto auditorijoj. Dalyvauja dvidešimts trys tautos ir pačios Suv. Valstijos, kurių svarbieji eksponatai iš Pasaulinės Parodos New Yorke perkeliami į Clevelandą.

Šalys kurios bus atstovaujamos šioje parodoje yra: Australija, Brazilija, Čekoslovakija, Peru, Jugoslavija, Šveicarija, Didžioji Britanija, Belgija, Prancija, Danija, Vengrija, Rumanija, Irakas, Lebanon, Kanada, Naujoji Zelandija, Suvienytos Valstijos, Turkija, Tautų Sąjunga, Graikija, Lenkija, Pan Amerikos Unija.

Tų valstybių ambasadoriai, konsulariai atstovai ir kiti diplomatai dalyvaus toje parodoje.

Clevelando didžioji auditorija dabartiniu laiku smarkiai perdirbama į reikalingą tai parodai išvaizdą ir skirstoma į patalpas kuriose bus išstatyta įvairių šalių eksponatai.

Įžanga į parodą bus 35c suaugusiems ir 10c vaikams po pietų, ir 50c vakarais ir 25c vaikams po 6 val. vakare. Kurie išanksto nusipirks tikietus gaus juos po 25c.

NAUJĄ METĄ

Pasitikit Lietuviškoj Vietoj — su savo Žmonėmis

Ateina Nauji Metai — šymet jie bus pasitikti smagiau negu kitais metais. Be to, šymet Nauji Metai bus trečiadienį, taigi sutiktuvės bus šiokį vakarą, kuomet bus pilna laisvė pardavinėti visokius išsigėrimus.

Naujų Metų pasitikimo naktį paprastai visi mėgsta išeiti kur į pasilinksminimo vietas. Lietuviai prisiminkit kad tokių vietų turi musų vientaučiai, kur bus šokiai, muzika, vakarienės, visoki išsigėrimai. Kam eiti į svetimų vietas ir savo pinigus leisti kitiems, eikit į savo Lietuviškas vietas: Lietuviškas Cafes, Night Clubs, restaurantus, užeigas, į Lietuvių Piliečių Klubą, ir į Lietuvių salę, kur bus didelis Dirvos Naujų Metų pasitikimo balius.

Atsiminkit: "Savas pas Savą!"

KRAKAUSKAS LOŠ SU INDIJONAIS

Pragarsėjęs Beisbolininkas Pateko Clevelando "Indijonų" Komandai

Beisbolas Clevelando Lietuviams 1941 metais turės daugiau įdomumo negu paprastai turėdavo. Štai Clevelando beisbolo komanda, žinoma Indijonų vardu, Kalėdų dovanoms gavo Lietuvį kairiarankį sviediką (pitcher), Juozą Viktorą Lauryną Krakauską. Jo vardas beisbolo srityje Amerikoje pragarsėjo pastarų dviejų metų bėgyje, nors beisbolo lošime jis dalyvauja jau nuo 1935 metų.

Nuo 1937 metų jis lošė su Washingtono Senatorių komanda. Dabar gi Clevelando Indijonų komanda išmainė jį duodami vieną savo vyrą, Chapman, už Krakauską.

Didžiosiose beisbolo lygose, sako beisbolo sporto rašytojai, buvo tik keli sviedikai tokie "laukiniai" kaip Krakauskas. Mat, Krakauskas, kairys, turi tam tikras ypatybes, kuriomis jis pragarsėjo.

Joe Krakausko vardas beisbolo sporte plačiai minimas, ir jis pažymimas Lietuviu. Ypatinga ir tas kad Krakauskas, su tokia gana ilga ir sunkia savo Lietuviška pavarde, visai jos nesidrovi ir nesiskubino pakeisti ją į kokią trumpą arba net svetimą, kaip daro nekurie kiti musų žmonės, norėdami pabėgti nuo savęs.

Krakauskas, kaip kada sporto rašytojų paerzinamas del jo "sunkios" pavardės, pasako, "jeigu jums sunku ištarti, išmokit ir tada bus lengva".

Juozas yra gimęs Montreal, Kanadoj, Kovo 28 d., 1916 m., taigi yra tik 24 metų amžiaus, bet tikras milžinas vyras, 6 pėdų ir 1 colio aukščio, sveria 205 svarus. Tokie jauni, dideli, smarkųs vyrai beisbolo sporte labai reikalingi.

HIPPODROME

Santa Fe Trail

Nauja svarbi filma, pilna įvairumo ir narsių karžygų, "Santa Fe Trail", pradėta rodyti Hippodrome Theatre antradienį prieš Kalėdas ir tęsis visą savaitę laiko.

Veikale svarbiasias roles turi Errol Flynn ir Olivia de Haviland. Su jais vaidina visa eilė kitų gerų artistų.

Santa Fe Trail turi ilgą, garbingą ir kruviną istoriją. Dalykas eina apie užkariavimą tos vakarų dalies ir žmonių kurie neprisilaikė jokių įstatymų.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY IR ŠALIES GYNIMO DARBAI

Amerikos apsigynimo programas tiesioginai prisidėjo prie padarymo kelių pastarų mėnesių pačiais veikmingiausiais The Ohio Bell Telephone Company istorijoje, kaip praneša Randolph Eide, kompanijos prezidentas.

"Statistikos parodančios veiklumo padaugėjimą Ohio valstijoje ir ypatingai Clevelande, paeinantį nuo tiesioginių šalies ginklavimo reikalų yra reikšmingos. Bet kaip jos reikšmingos butų, jos vis dar neperstato tikro paveikslo. Netiesioginės pasekmės apima dar platesnį plotą.

"Clevelande, paveizdan, veik visi bizniai ir industrijos atlieka ką nors saryšyje su šalies ginklavimo reikalais — nekurie atvejai yra labai tolimi, bet visgi bendri, ir todel atsiliepia į visą produkciją.

"Telefono kompanija turi tiesioginius ryšius visuose šiuose veiksmuose, nes mes turim buti pasirengę atitinkamai ir patikėtinai patarnauti kaip reikalavimai pakyla."

Kaip telefono biznis tapo paveiktas visu reikalų pagerėjimu, sako p. Eide parodo pereito meto bėgiu padaugėjimas tarp 14 ir 15 nuoš. telefonu pasikalbėjimų šiame mieste Ohio Bell teritorijoje ir netoli devyniais nuošimčiais tarpmiestiniai kalbėjimai. Didėjant šalies ginklavimo darbams, daugės ir telefonų naudojimas esamose industrijose, ir be to įvedimas telefonų į naujas industrijas ir namus.

"Kaipo dalis Bell Systemos, Ohio Bell stengiasi parupinti pakankamai galimybių pasitarnauti šalies gynimo programo vykdyme. Mes turim organizaciją pilnai pasiruošusią pasitikti visus reikalavimus. Turim visas išdirbystes kurios parupina mums reikmenis ir pristato į visas šalies dalis", sako p. Eide.

Ohio Bell kompanija pasirengus praleisti 1941 metų bėgyje $21,300,000 įvairiems savo sistemos pataisymams, pagerinimams ir praplėtimams. Tas programas apima žemės pirkimui ir pastatams reikalingus $1,495,000, $5,640,000 centralinių ofisų įrenigmams, $4,795,000 išlaukiniams pastatams; $9,280,000 stočių įrengimui, dalis kurių eis naujų telefonų įgijimui, ir $490,000 bendriems įrengimams.

Šios kompanijos Clevelando divizijoje, padidinimams paskyrimai apima $7,200,000. Clevelando divizijoje ineina visa Cuyahoga apskritis ir prasitęsia iki Painesville Lake apskrityje ir Burton Geauga apskrityje.

Paties Clevelando ribose, kurios apima miestą ir priemiesčius, praplėtimams tenka $6,200,000. Tame ineina $2,200,000 žemės pirkimui, pastatams ir centralinio ofiso įrengimams; $3,150,000 stoties įrengimui, kartu su naujais telefonais; $700,000 išlaukiniam pastatui, ir $150,000 bendriems reikalams.

The Ohio Bell per 1940 metus gavo apie 60,500 naujų telefono naudotojų ir tikisi gauti apie 62,000 naujų telefono naudotojų 1941 metų bėgyje.

Šių metų gale ši kompanija turės apie 825,885 telefonus Ohio valstijoje. Clevelando stotis padaugėja apie 19,600 telefonais ir 1941 metais tikisi gauti apie 19,800 naujų naudotojų. Gale šių metų Clevelando stotis turės apie 284,000 telefonų, sako p. Eide.

PARSIDUODA
1-2" Electric Drill
Skambinkit:
HE. 9422

AR JAUČIATĖS NUVARGĘ—BE VIKRUMO?

Skauda galvą—išpusti viduriai?
Kada tik užsikemša jusų žarnos, išpunta viduriai, dvokia kvapas, aitrumas, užkietėjimas, tuoj naudokit FEEN-A-MINT. Tai malonaus skonio liuosuojantis kramtomas gumas, švelniai bet tikrai liuosuoja vidurius. Imkit einant gult. Ryte jausite tikrą palengvinimą ir atgausit vikrumą. Jaunų ir senų milijonai naudojasi nebrangiu FEEN-A-MINT. Jis tinka ir jusų šeimai. Nusipirkit FEEN-A-MINT šiądien.

CLEVELAND POULTRY CO. Inc.
WHOLESALE and RETAIL
Pristatom Vestuvėms, Pokiliams, Clambakes ir tt.
PAUKŠTIENA IR KIAUŠINIAI VISOKIAM REIKALUI
4323 Superior Avenue Telefonas EN. 3142

FARMERS POULTRY MARKET
Poultry for all occasions:
CHICKENS, DUCKS, GEESE, TURKEYS, and EGGS
Lietuviams paranki vieta — užkviečiame visus.
Cor. Superior and E. 43 St. ENd. 5025

EVA'S
DRY CLEANING
Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom.
Paimam iš namų ir pristatom gatavus atgal.
EVA PETRAITIS
6702 Superior Ave.
Telefonas: HEnderson 1919

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS

PYTHIAS CAFE
LIETUVIŠKA UŽEIGA
231 EAST 156 STREET
(Netoli Euclid Beach Parko)
ALUS — DEGTINĖ
UŽKANDŽIAI
ŠOKIAI IR GERA MUZIKA
Penktadienio ir šeštadienio vakarais
J. Verbyla ir A. Čiutelė savininkai.

K. STONIS
RESTAURANT
Importuota Degtinė
Skanus Lietuviškas Skilandis Pietums laike Švenčių
Vieta kur sustoja kitų miestų pravažiuojanti Lietuviai.
6824 Superior Ave.

HAN'S CAFE
PARANKI UŽEIGA
Užkandžiai — Alus iš Kranų
Šešios Bowling Alleys
John Schweizer, Prop.
5325-27 SUPERIOR AVENUE
Prie E. 55th St. (14)
ENdicott 8908

Formal Cleaners Inc.

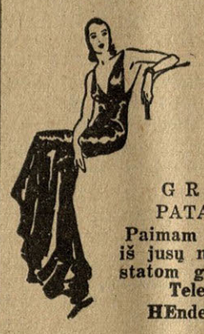

Vyriškų Moteriškų RUBŲ Taisymas Valymas
GREITAS PATARNAVIMAS
Paimam visą darbą iš jusų namų ir pristatom gatavą atgal.
Telefonuokit HEnderson 3050
J. Bindokas ir Sunai, Sav.
1194 East 79th Street

JOHN G. POLTER
Lietuvis
Namų Maliavotojas, Popieriuotojas Dekoratorius
Atlieka visą namų aptaisymo ir apgražinimo darbą iš lauko ir iš vidaus.
Dabar duokit man savo namų aptaisymo darbą iš vidaus—popieriavimą, maliavojimą ir atliksiu darbą greičiau ir už prieinamesnę kainą negu galima atlikti vasaros metu.
495 East 123rd St.
Telefonas POtomac 6899

VISOKIA APDRAUDA
Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas musų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirmiau šaukite mus negu ugniagesius (fire-monus).
P. P. MULIOLIS
Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura
6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

P. J. KERSIS
809 Society for Savings Bldg.
Telefonas: Ofiso MAin 1773 Namų KEnmore 4740-W
Norėdami pigiai pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit už pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairios apdraudos-insurance reikaluose.
Perku ir parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

WADE PARK MEAT MARKET
Fresh and Smoked Meats
FRUITS & VEGETABLES
Fancy Groceries
6612 Wade Park Ave.
Lietuviams patogi vieta

GEROS ANGLIES
Šaukit
GArfield 2921
Komer Wood & Coal Co.
1409 E. 92nd Street

Naudoti Plumbing ir PLUMBING SUPPLIES
HARDWARE PAINT
Electrical Supplies
Glass
Household Goods
The Stoneman Co.
7110 Superior Ave.
Cleveland, Ohio He. 1759

PEČIŲ TAISYMAS
Sutrukusius furnasus ir pečius taisom ir percementuojam, išvalom furnasus ir kaminus. Apkainavimas dykai. (3)
THE KINSNER BROTHERS COMPANY
Heating and Sheet Metal Work in All Branches
7012 Wade Park Ave.
Telef. ENdicott 1798

IŠDIRBAME ACCORDIONS

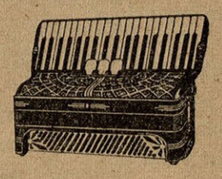

Naujausių stilių nuo $50.00 aukštyn
JOHN MIKUS
6607 Superior Avenue
Cleveland, Ohio

GERAS VYNAS ŠVENTĖMS
Importuotas ir Vietinis
VYNAS — ŠAMPANAI — VERMOUTHS
GINGER ALE — ALUS ir MIŠINIAI
WINE SHOPPE
10204 Superior Ave. GArfield 8353

DELLA C. JAKUBS
(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALE VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 Edna Avenue ENd. 1763

Padarykit savą žingsnius taupančia virtuve su Moderniu Gaso Pečium

Nežiurint kokio didum ojusų virtuvė, jųs galit lengvai paversti ją į moderniška, laiką-taupančią, žingsnius taupančią, pinigus taupančią, geresnio maisto virtuvę su **nauju** gaso pečium.

Pritaikyti moterų patyrusių šeimininkių, virėjų, vidaus dekoratorių, ir inžinierių, šie modernųs gaso pečiai duoda jums 18 svarbių ypatybių, kurių kelios yra šios:

—Minute-Minder varpelis kuris pašaukia jus kai kepimas jau baigiamas.
—Automatiška pešiaus karščio kontrolė—kas užtikrina geriausias kepimo pasekmes.
—Parankus darbo stalas viršus.
—Ruimingi indų pasidėjimui stalčiai.
—Insuliuoti—kad pečius butų karštas ir virtuvė butų vėsi.
—Lėtai deganti arba smarkiai deganti pritaisysymai—kokio greitumo tik norit.

Leiskit mums pagelbėt padaryti jusų virtuvę moderniška. Pamatykit moderninius gaso pečius Gas Company ofise arba krautuvėse.

Modernizuokites su Gasu

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Visiems Mus Draugams

GERIAUSI LINKEJIMAI LAIMINGIEMS ir PASEKMINGIEMS 1941 Metams

THE STANDARD OIL CO. (OHIO)

SOHIO

Visiems musų draugams ir pažystamiems

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Andrius Urbšaitis

Lietuviška Plaukų Kirpykla. **7013 Superior Ave.**

Visiems musų draugams, rėmėjams ir giminėms linkime

Laimingų ir Pasekmingų 1941 Metų

VELICHKA FOOD MARKET

8101 Pulaski Avenue

Linkėjimai visiems musų prieteliams

Laimingų ir Pasekmingų 1941 Metų

Dr. S. T. Thomas-Tamošaitis

(DENTISTAS)

6902 Superior Avenue

Sveikinu savo draugus ir pažystamus Lietuvius ir linkiu visiems

Laimingų ir Pasekmingų 1941 Metų

Dr. A. J. Kazlauckas

6900 Superior Avenue

Visiems savo draugams ir kaimynams linkime

Laimingų ir Pasekmingų 1941 Metų

ANSEL ROAD CAFE

Chas. Nekrašas, Sav. **1066 Ansel Road**

Laimingų ir Pasekmingų 1941 Metų

Linkime visiems savo draugams ir rėmėjams Clevelando Lietuviams

STATE WINDOW SHADES
VENITIAN BLINDS

Juozas Pečiulis, Sav. **1248 East 79th Street**

Sveikinimai ir linkėjimai švenčių proga.

Laimingų ir Pasekmingų 1941 Metų

TREE'S CAFE

ALUS ir DEGTINĖ

Laukit Naujų Metų pas mus. Muzika.

1457 East 71st Street. **Jonas Sajevičius, Sav.**

SVEIKINU

Visus savo draugus, gimines Amerikoje ir Lietuvoje. Taipgi sveikinu Lietuvą, Lietuvius pabėgėlius ir visus tuos kurie dirba už Lietuvos išlaisvinimą.

Alekas Banys
Cleveland, Ohio

Sveikiname su Šv. Kalėdomis ir Naujais Metais visus savo draugus, rėmėjus ir gimines.

Mr. & Mrs. V. Chesna

6710 Superior Ave.

Linkime savo draugams ir giminėms

Laimingų ir Pasekmingų 1941 Metų

Vaclovas ir Marijona Gecevičiai

(Valgomų daiktų parduotuvė)

1202 East 79th Street

Linkiu visiems musų pažystamiems ir draugams

LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

Laukit Naujų Metų pas mus

CH. STONIS RESTAURANT

Kazys Stonis, Savininkas **6824 Superior Ave.**

Sveikinam savo draugus ir linkime

LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

Užkviečiame pas save

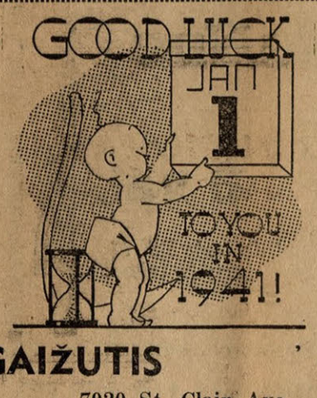

FELIX GAIŽUTIS

Lietuviška Užeiga. **7920 St. Clair Ave.**

Sveikinam savo draugus ir linkime

LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

Užkviečiame pas save
Naujų Metų Vakarienė

vištiena — 50c.
Muzika — šokiai

PAUL'S TAVERN

6528 Superior Ave. **HEnd. 1904**

Linkiu visiems musų pažystamiems ir draugams

LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

J. P. KWEDER

ENdicott 5299 **1497 East 71st St.**

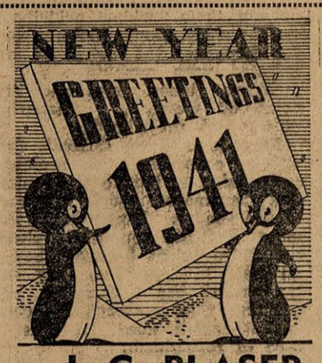

Sveikinam savo draugus ir linkime

LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

Dėkojame už jusų paramą praeityje

J. C. BLASER - HARDWARE

6933 Superior Avenue

Sveikiname savo draugus ir gimines ir linkime visiems

LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

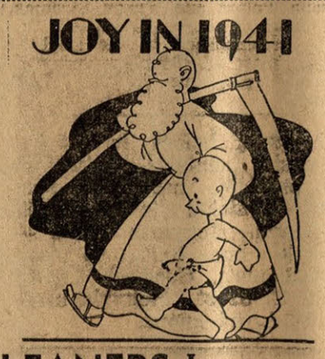

FORMAL CLEANERS Inc.

1194 E. 79th Street **Juozas Bindokas ir Sunai, Sav.**

LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

Linkime visoms musų rėmėjoms

SUPERIOR BEAUTY SHOPPE

Matilda Smith, Sav. **7001 Superior Ave.**

James A. Slapnik, Jr.

Florist

Buketai Vestuvėms — Vainikai Laidotuvėms

HEnd. 8824 **6620 St. Clair Ave.**

Remkit tuos biznierius kurie remia Dirvą

Visiems musų draugams ir klientams linkime

Laimingų ir Pasekmingų 1941 Metų

East Seventy-Ninth Studios

1197 East 79th Street

Sveikiname visus savo draugus ir kaimynus ir linkim

Laimingų ir Pasekmingų 1941 Metų

PAT'S TAVERN

1385 EAST 65th STREET

Petronėlė Jonilienė Marė Yesienė

Linkime visiems Lietuviams musų rėmėjams, draugams ir kaimynams

Laimingų ir Pasekmingų 1941 Metų

HELD'S FURNITURE

6900 Superior Ave. Priešais Lietuvių Salę.

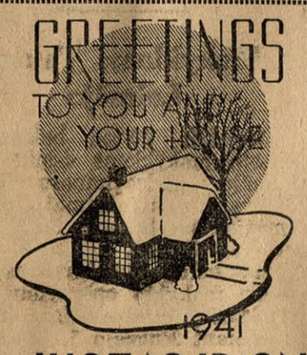

Savo draugams ir kaimynams Lietuviams linkime

LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

JUOZAS IR ONA BLAŠKEVIČIAI

Valgomų daiktų parduotuvė **1168 East 77th Street**

Geriausi linkėjimai musų draugams

LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

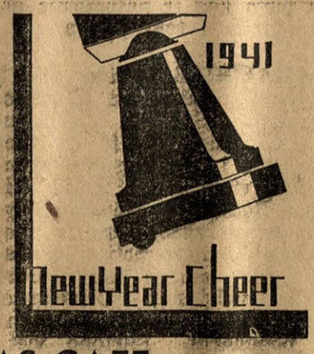

PYTHIAS CAFE

231 E. 156th Street J. Verbela, A. Čiutelė, Sac.

Savo draugams, giminėms ir Kostumeriams linkiu

Laimingų ir Pasekmingų 1941 Metų!

PRANAS SAMUOLIS

Popieriuotojas LI. 0192 618 E. 107 St.

ĮVEDA ŠNIPŲ GAUJAS

Sovietų Lietuvos laikraščiai talpino straipsnį kokio tai maskolio su pavarde V. Kaša. Jis pasirašinėja kaipo "Lietuvos TSR prokuroro pavaduotojas', ir savo straipsniuose atskleidžia paslaptis kaip Lietuvoje bus organizuojama "teisėtumas". Pasak jo, kiekvienoje įstaigoje, įmonėje ir net kooperatyvuose bus parenkami tryspenki žmonės, kurie vadinsis "prokuratutos talkininkav i m o grupė". Šie asmenys bus sovietiškos prokuraturos bendradarbiai, kurie pranešinės apie kiekvieną pastebėtą prasižengimą.

Bet jų uždavinys bus ne tik davinėti prokuraturai skundus apie įstatymų sulaužymo ir turtų aikvojimo bei gadinimo faktus, bet ir žiurėti kad įmonėje "visų pirma butų vykdoma komunistų partijos ir tarybinių vyriausybės organų nurodymai".

Kitaip tariant, šios grupės darbas bus šnipinėti, sekti darbininkus ir tarnautojus ir juos įskųsti ekzekutoriams (GPU), nes GPU. visose įmonėse ir įstaigose turės savo šnipus.

Tas pats "draugas" Kašą nurodo kad jo bendradarbiai turės sekti gyvenimą ne tiktai miestuose bet ir kaimuose.

KRAUSE COSTUMES

TEATRUI IR MASKARADAMS KOSTIUMAI

Veikalams, Operoms, Operetėms ir Pokiliams Kostiumai, ekspertiškas pritaikymas.

Krause Costumes
1025 Chester Ave.

CHerry 4569 Cleveland, O.
David M. Yost, Mgr.

DIDELĖ LIETUVIŠKA

VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy

1001 East 79th Street

(Kampas Crumb Ave.)

Užlaiko visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštraus užsisenėjusio Reumatizmo, nuo įvairių žaizdų, dedervinių, vidurių nevirškinimo, užkietėjimo, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviškumo, nemigės ir kitokių.

C. Pakeltis Vaistinė
1001 E. 79 St. Cleveland, O.
Telefonas ENd. 8533

Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje.

BRANGMENYS

BRANGMENŲ PARDUOTUVĖ

Šventėms Dovanų Daiktai

Atliekam laikrodėlių taisymo darbą ir turim pilniausį pasirinkimą šventėms dovanų, brangmenų ir itokių naudingų dalykų.

G. L. Harding
JEWELER
7112 Lorain Avenue
WOodbine 3072. (3)

Accordion Pamokos

Uždirbk pinigus imdamas čia piano accordion pamokas, mano mokiniai gauna vietas groti. Pamokos pradiniams ir prasilavinusiems. (3)

JACK STOLL
7303 Hecker Ave. 7303
Šiaurėje nuo Superior. Cleveland
Phone HEnd. 6832

Vaistinės Reikmenys

IŠPILDOM RECEPTUS
Cigarai — Kosmetika
Toiletiniai dalykai, etc.

Herold Drugs
Reliable Druggists
6045 Broadway (3)

A. NUNN

Užlaikom geros rušies mėsą, nieko prasto ir neatsakančio. Musų mėsa šviežiausia.

Geras patarnavimas. (4)

8710 Superior Ave.
GArfield 4623

2281 LEE ROAD
FAirmount 4181-82-83

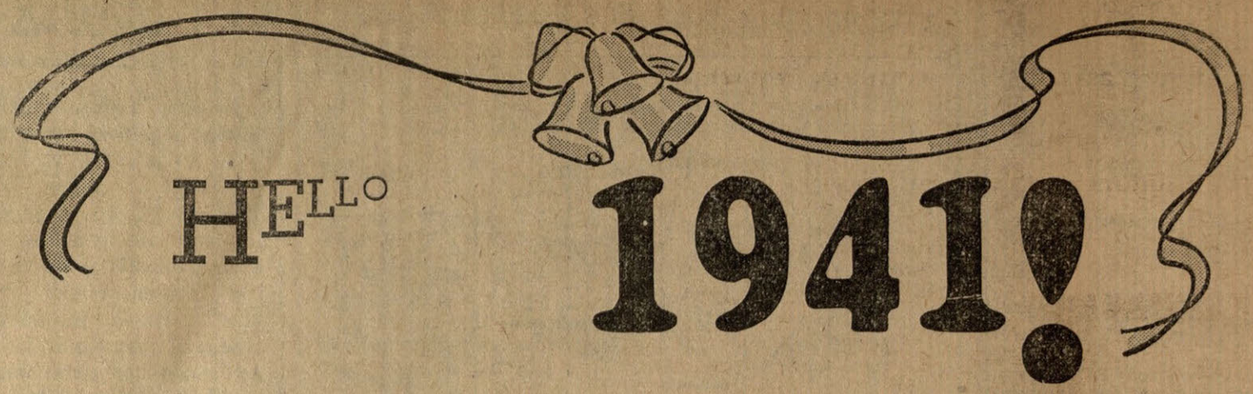

Dirvos 1941 m. Pasitikimo Balius

Tėmykit: balius bus Antradienio vakare

Gruodžio-December 31 **8 val.**

LIETUVIŲ SALĖJE Balius prasidės 8 val. ir tęsis iki ???
Įžanga 35c. prie durų ir taksai.

(Dirvos skaitytojams 1 tikietas DYKAI, kiti po 25c išankšto Administracijoje)

PASKUTNIS KVIETIMAS Į BALIŲ

Prieš Dirvos Naujų Metų pasitikimo balių, šis kvietimas yra paskutinis. Štai koks:

Kurie dar neužsimokėjot už Dirvą, ateikit užsimokėti, gausit DYKAI vieną tikietą į balių, ir daugiau tikietų visai šeimai ir draugams po 25c kiek tik reikia (vaikams įžanga dykai, tikietai reikalingi tik suaugusiems).

Kurių prenumerata baigiasi vėliau pavasarį, arba vasarą, ir tie gaus vieną tikietą dykai, tiems dabar nereikės mokėti prenumeratą.

Visi kurie užsimokės, arba kurių užmokėta prenumerata, gaus vieną 1941 metams sieninį kalendorių dovanų. Bet ateikit greitai, iki kalendorių dar turime.

TIKIETAI į Naujų Metų Balių salėje prie durų tą patį vakarą kaštuos 35c ir taksai (visi turi mokėti taksus dabar).

Balius prasidės 8 val. ir tęsis iki 11:45 vakare. Tada bus padaryta trumpa pertrauka ir įvyjai 12 val. nakties salėje užges šviesos, pasigirs skambėjimas varpų ir tai bus 1941 metu pasitikimo programo pradžia scenoje. Po to tuoj prasidės dovanų dalinimas, ir šokiai vėl tęsis iki ??.

Balius bus antradienio vakare, Gruodžio 31 d. Šokiams gros Albertas Nemanis ir jo orkestras.

KAS DAUGIAU?

Nors bendrai imant Clevelando Lietuviai geriau uždirba, ir yra žinių kad darbai ir uždarbiai dar labiau pagerės, bet kodel tai daugiausia visi susitraukę lyg čerepokai kiekvienas į savo lukštą tik savo mažais asmeniniais reikalais rupinasi. Kad musų broliai kenčia svetimo jungo paslėgti, kad laimingieji pabėgėliai skurdą ir badą neša mums čia rodos nesvarbu.

Padarykit nuo savęs kad ir mažą dovaną, kad galėtume pasirodyt jog ir mes duodam.

Iki šiol dar tik $12 tesudėta Lietuvos tremptiniams Vokietijoje paremti.

Pamatęs pereitame numeryje paskelbimą pirmutinių aukotojų, atsiliepė A. M. Praškevičius, kuris prideda savo $2.00 ir toliau pažadėjo duoti daugiau.

Iki šiol aukavo šie:	
Alekas Banys	$5.00
Dirva	5.00
A. M. Praškevičius	2.00

Dirvos redakcija šias aukas persiųs ne į kurį fondą bet tiesiog per Lietuvai Gelbėti Tarybą.

Butų gerai kad vietos draugijos ir pavieniai kas kiek išgali prisidėtų su auka, priduodant Dirvos redakcijai.

DR. VINCO KUDIRKOS DR-JOS SUSIRINKIMAS

Dr. Vinco Kudirkos Draugijos susirinkimas bus laikomas ketvirtadienio vakare, Sausio 2, Lietuvių salėje. Randasi mirusių. Nariai prašomi ateiti užsimokėti savo duokles pilnai.

SLA. 14 kuopos susirinkimas atsibus antradienio vak., Sausio 7 d., Lietuvių salėje.

LANKOSI CLEVELANDE

Kazys Kasparas, iš Nanty-Glo, Pa., ir brolis Bernardas, atvyko į Clevelandą Kalėdoms praleisti pas savo gimines Zupancic, ir seserį Francę, kuri turi slaugės vietą ligoninėje. Kazys atsilankė į Dirvą ir patiekia sveikinimą savo tėvui, Adomui Kasparui, Dirvos skaitytojui, ir savo pamotei. Kartu pasveikina visus savo draugus Clevelandiečius, kurie paeina iš Pennsylvanijos arba čia gyvena.

•WPA. darbininkų eilės eina mažyn, del privatinių industrijų ėmimo į darbus daugiau ir daugiau darbininku.

Prieš kelias savaites WPA turėjo užrašę 20,000 darbų laukiančiu bedarbiu, prieš Kalėdas tokių laukiančiųjų buvo jau 9,200, nes kiti visi nuėjo į visokius privatinius darbus.

ŠIMTAS MILIJONŲ DOLARIŲ KARO UŽSAKYMŲ

Šiomis dienomis paaiškėjo kad įvairios Clevelando industrijos jau gavo už apie šimtą milijonų dolarių įvairių užsakymų reikmenų ir padargų S. Valstijų kariuomenei ir karo laivynui.

Tie užsakymai, po milijonus kas mėnesi nuo Liepos mėnesio paduodami, didino ir daugino Clevelande darbus, ir dabartiniu laiku tam tikri darbai šioje srityje eina gana gerai. Nekurios dirbtuvės dirba po 24 valandas ištisai.

Paskutinės žinios sako kad Prez. Roosevelt svarsto planus dirbdinimui po 500 karišku lėktuvų į dieną, kurių tam tikros dalys ir subudavojimas butų atliekama Clevelande.

Clevelando Fisher Body didžiojoje dirbtuvėje butų dirbdinama metaliniai lėktuvams sparnai; kitos lėktuvams reikmenys jau gaminamos Clevelande iš anksčiau, dar bus įsteigta kitų dalių išdirbystės, ir gavus motorus iš kitų miestų dirbtuvių, čia butų sustatoma gatavi lėktuvai, kurie išeitų iš dirbtuvių po apie 500 į dieną.

Jei tas projektas tektų Clevelandui, čia atsirastų darbų dar desėtkams tukstančių darbininkų.

•KALĖDOMS gryžo į Clevelandą apie 1,000 jaunų kareivių, iš čia išėjusių į kariuomenę šio rudens bėgiu. Taigi miesto gatvėse per kelias dienas matėsi kareivių uniformose vyrų, kas yra didelė retenybė šiam miestui, todel visų dėmesis buvo kad ir nejučiomis atkreipiamas į tokį vaizdą.

•MAYORAS Burton nuo 1 d. Sausio pasitraukia iš mayoro pareigų, Sausio 1 d. jam surengta išleistuvės, ir jis tuoj išvažiavo į Washingtoną užimti savo vietą S. V. Senate. Jis buvo Roosevelto Naujos Dalybos priešininkas, nors iš Roosevelto administracijos gaudavo žymias sumas pinigų viešų darbų vykdymui Clevelando, kas prisidėjo prie padarymo jo populiariu. Burtono vietą miesto mayoro ofise užima jo teisių departamento padėjėjas, Ewdard Blythin. Jis eis mayoro pareigas iki 1941 metų rudens rinkimų.

SAVAS PAS SAVĄ — LIETUVIS UŽ LIETUVĮ — BET KOVA TAUTOS PRIEŠAMS

Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro Valdyba patiekia Amerikos Lietuvių spaudai savo straipsnį, kuris telpa ir šiame numeryje Dirvoje.

Ekonominio Centro valdyba skelbia karą musų tautos išgamoms, svetimų despotų parsidavėliams, bet ragina Lietuvius labiau atsižvelgti į obalsį "Savas pas Savą — Lietuvis už Lietuvį", ir sako kad Lietuviai "tada liks vieningi ir galingi kada musų tarpe neliks nuodintojų ir ardytojų!"

Mums yra garbė buti Lietuviais, bet visur ir visada stengkimes garbingai išlaikyti tyrą Lietuvių vardą, nesuteršta visokiais sukčiais iš vienos pusės ir musų tautos priešais, svetimiems parsidavėliais iš kitos.

Kaipo Lietuviai mes busim stiprus Amerikos politikoje ir su mumis visi skaitysis jei suprasim ir vykdysim gyvenime principus kurie viršuje pasakyta: "Savas pas savą — Lietuvis už Lietuvį" — ir "kova musų vardo žemintojams, musų tautos priešams!"

Bizniai Pakilo

Kalėdų savaitės bizniai Clevelande pakilo iki naujų rekordų. Mat, daugelis žmonių turėjo daugiau pinigų, daugiau uždirba, taigi daugiau ir pirko. Daugiau žmonių gavo Kalėdų dovanų, daugiau pasiųsta Kalėdinių sveikinimu, bendrai bizniškas judėjimas buvo didelis. Mieste žmonių buvo užsigrudę gatvės ir prisipildę visos krautuvės.

Gražios Kalėdos

Prieškalėdinis ir Kalėdų dienos oras Clevelande pasitaikė nuostabiai puikus. Oras dikčiai atšilo, visai sniego nebuvo, kaip nebuvo jo jau virš dvi savaitės, ir temperatura siekė apie 60 laipsnių.

Per virš porą savaičių oras buvo vėsus, bet be sniego, nors dangus buvo apsiniaukęs. Bet Kučių dieną ir per Kalėdas ištisai buvo saulėta ir gražu, lyg butų Velykų metu.

Aštuoni metai atgal Kalėdų dienoje buvo toks gražus, švelnus oras kaip šymet. Tai buvo 1932 metais.

Mokykloms Taksai Laimėjo

Gruodžio 20-tos balsavimai miesto mokykloms 4-mill levy laimėjo. Balsavimuose betgi dalyvavo palyginamai mažai žmonių: už balsavo 56,301, gi prieš — 31,487.

Šių taksų nubalsavimas suteikia mokyklų operavimui arti $4,800,000 sekančiam metui pradedant Rugsėjo 1, 1941.

Sako, jei šie taksai butų buvę atmesti, mokyklos butų turėjusios užsidaryti 4 mėnesių laikui.

PARSIDUODA KRAUTUVĖ Kampinė saldainių, cigarų ir delikatesų krautuvė, užlaiko mokyklos reikmenis; savaitinės ineigos iki $400; 4 kambariai greta, nuoma žema; prieš high mokyklą, nėra kitų krautuvių. Kreiptis tarp 1 ir 2 po pietų, 4915 Turney rd. (East 105 St. Garfield karas).

PARSIDUODA saldainių ir cigarų krautuvė, daro gerą biznį, randasi teatro budinke. Garantuojama $90 savaitinio pelno. Parsiduoda pigiai, nėra kompeticijos. Kreiptis tik 2 iki 3 po pietų, 12711 Miles av. Važiuot Broadway karu. (1)

Muzikos Krautuvė
RADIOS, PIANOS, žemos kainos.
ACCORDIONŲ išpardavimas.
50 iki 75 nuoš. pigiau.
Hoedl Music Store
7412 St. Clair Ave.

Holiday Visitors

Mr. Victor Lucas, teaching student at University of North Carolina, and Mr. John Kodis, teacher-student at the University of Illinois, both Lithuanian boys of Youngstown, O., are spending their holiday vacation visiting friends all the way from Marietta, O. to their campus grounds. They spent several days at the home of Victor's sister, Mrs. K. Mog, also visiting with many of their friends and former college friends in Cleveland and Akron, Ohio.

Also at the home of the Mogs came a sister and her husband, the Baltrusaitis from Saginaw, Mich. where Mr. Ed. Baltrusaitis is a geologist for the Gulf Refining Co. This young couple also used a week's vaction visiting in Pittsburgh, Youngstown and Cleveland.

Lithuanians in Symphony

Something new is being presented at Severance Hall this week. It's entitled "Folk Song Symphony" — composed by Roy Harris and conducted by Rudolph Ringwall. It had its premiere in its entirety on Thursday nite, and will also be presented on Saturday and for the members of the National Music Congress on Sunday.

Cleveland is proud to have four Lithuanians taking part in this musical accomplishment. They are: Bernice Russell, Joseph Bendler, Joseph Palton and Frank Strebeck. All four of these participants are quite accomplished in the field of music, most of them appearing in previous programs in and about town.

Lietuvių kalbos ir rašybos mokykla jauniems Lietuviams jau prasidėjo, bet nauji mokiniai, berniukai ir mergaitės. priimami. Mokymas dykai. — Mokykla buna 2 val, po pietų, šeštadieniais, Goodrich House, 1420 E. 31 st. Mokyklą užlaiko SLA. 14 kuopa.

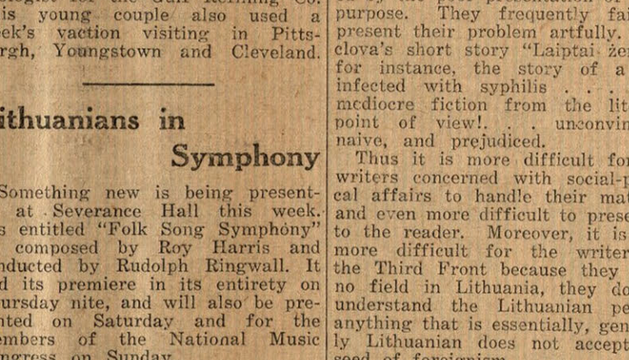

ŠVENČIŲ LINKĖJIMAI

Laimingų ir Pasekmingų 1941 Metų!

The Lithuanian Savings & Loan Ass'n
6712 Superior Ave.

Youth's Forum

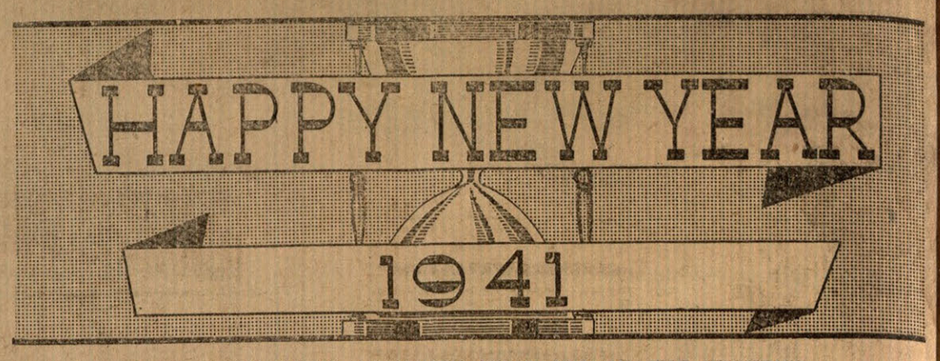

IT IS WITH DEEP SINCERITY THAT WE OF THE "YOUTH'S FORUM" WISH YOU — OUR READERS THE "HAPPIEST, MOST PROSPEROUS AND MOST SUCCESSFUL" NEW YEAR.

LITHUANIAN LITERARY TRENDS

Continued From a Previous Issue

Grušas, Romanas, and Alantas are authors of powerful short stories. The first is interesting for his highly developed style, his new tendency toward realism, and for his naturalistic treatment of life (Ponia Bertulienė); the latter two, for their psychological studies. Alantas distinguishes himself especially in his "Artisto širdyje" and "Tarp 5 ir 7" as one who knows how to probe into the nuances of Man's psyche, to bring out and study Man's tragedies, his conflicting morals, and the conflicting forces which draw Man simultaneously toward idealism and toward the sphere of worldliness. Alantas pictures the struggle between the ideal and reality vividly. V. Romanas recommends himself as an original, impressionistic writer in his "Dailininkas Rauba".

The representatives of the Third Front, A. Venclova and P. Cvirka, began to develop the social short story. The misery of city life (or the sins of the bourgeoisie), the idealization of the rural life and the poor "hired-man" . . . these formed the ideology of these authors.

Venclova's "Beržai vėtroje" and Cvirka's "Saulėlydis Nykos valsčiuje' 'portray tre corruptness of the city and idealize the robust "hired-man". They picture these things with a purpose. . . to convince the reader that everything done by the bourgeoisie is base, degraded, and corrupt whereas everything concerning the "hired-man", the proletariate, is wholesome, positive, and real.

Although both writers possess no small amount of literary talent, though they know how to express themselves forcefully, the effectiveness of their work is smothered by the poor presentation of their purpose. They frequently fail to present their problem artfully. Venclova's short story "Laiptai žemyn" for instance, the story of a girl infected with syphilis . . . what mediocre fiction from the literary point of view!. . . unconvincing, naive, and prejudiced.

Thus it is more difficult for the writers concerned with social-political affairs to handle their material and even more difficult to present it to the reader. Moreover, it is still more difficult for the writers in the Third Front because they have no field in Lithuania, they do not understand the Lithuanian people; anything that is essentially, genuinely Lithuanian does not accept the seed of foreignism.

The feuilleton must be mentioned at this point. Aišbė-Kriščiukaitis, Pronskus, P. Butėnas. . .Constantinė Jasiukaitis, Pivoša-Gricius. . . these are the outstanding Lithuanian feuilletonists. Aišbė, Pronskus, and Butėnas have written feuilletons only on occasion; though they have proven their talent, they did not become well known or widely read among the general public. Only Pivoša, with his unfailing interesting subject matter, with his pertinence and reality, and with his generous doses of humor, has captured the interest of the readers. He has produced immortal types from memory. He has laughed at the foibles of fashion, at Christmas and Easter visits, at foreign influences, and, in short, at all the anomalies of life. He has laughed at the un-Lithuanian word, the un-Lithuanian style, and at un-Lithuanian thinking. He has laughed at un-Lithuanian life, artificiality, and city manners. His negativism has influenced his readers favorably. He is the paradox of an iconoclast, a person who delights in tearing things down, who at the same time, builds with his substantial work.

Lithuanian School Yule Party

The faculty of the school invited and arranged and the students and their parents attended and participated in the fun. Over 30 children and parents joined in Christmas carol singing and games of fun and chance at the Lithuanian School Xmas Party held at the Goodrich House last Saturday, Dec. 21st. It was a grand time with refreshments prepared and served on time mostly due to the splendid cooperation of Mrs. John Polter.

Now that the party is over the faculty again invites — but this time invites more children to enroll in its classes, to learn a language that will always be necessary and appreciated in later life. These classes are being resumed on Sat., Jan. 6th. The faculty consisting of Mrs. Anna Karpius, Brs. B. Tamošaitis and Mr. Joseph Bendler, takes this opportunity to wish all pupils and parents and friends a "Very Happy New Year".

HELLO — 1941!

ANOTHER year— 1941! Whe will you be to see it in? Wi your close neighbors and friends Or will it be in some cover-char beer garden, where everyone comes friends only when they too far gone to understand another? It's your New Year's so celebrate it the way you to — but why not have a social fun with your real frien Who knows, perhaps before ma months you won't be able to with them. Increasing business m change your or their place of e ployment or some of your youn friends may be in the army, etc

You say you don't want to spe your time sitting around a friend house? You don't have to — ju come over to the Lithuanian H next Tuesday nite. That's whe Dirva is holding its Annual Ne Year's Eve Ball, and that's whe you'll find all those friends are talking about.

For 25c you'll have an entire e ening of dancing to the music that "up-and-coming" Albert N manis Orchestra. There'll be nois makers galore! A fine little p gram with bells ringing and no makers tooting at the stroke midnite. More dancing until t wee hours after the program. A don't forget there'll be plenty refreshments to be had, plus ma nice prizes to be given away.

For years people of the neig borhood are joined by there ma friends from near and far to ha Dirva's famous New Year's E Balls. Prepare yourselves for jubiliant New Year's Eve—Tue day nite, December 31, Lithuani Hall.

Visoms savo draugėms ir bendrai Lietuviams linkiu

Laimingų ir Pasekmingų 1941 Metų

NATALIE KAZEL
6910 Superior Ave. HEnderson 3373
Natalie Kazel-Kazlauskaitė, Sav.

Lietuviška Didelė Išdirbystė
Langams užtraukti Blindų (Shades)
VENETIAN BLINDS
DABAR LAIKAS JAU PRADĖTI APSIRUPINTI, PUOŠTI SAVO LANGUS SU
Naujais Shades ir Venetian Blinds
Mes pasirengę Lietuviams patarnauti prieinama kaina.
STATE WINDOW SHADES
HEnd. 2149 • 1248 E. 79 St. • J. Pečiulis, Sav.

Linkime visiems Musų draugams ir rėmėjams laimingų ir pasekmingų

Laimingų ir Pasekmingų 1941 Metų

THE KRAMER & REICH CO.
7010 Superior Ave Atdara Vakarais